

Универсален пенсионен фонд ОББ

Доклад за дейността

Финансов отчет заедно с доклад на независимите одитори

31 декември 2023 година

Обща информация	i
Доклад за дейността	ii
Доклад на независимите одитори до едноличния акционер на Универсален пенсионен фонд ОББ	
Отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица	1
Отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица.....	2
Отчет за паричните потоци	3
Приложения	
1. Корпоративна информация.....	4
2. Изготвяне на финансовите отчети.....	6
2.1 База за изготвяне	6
2.2 Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения.....	6
2.3. Съществена информация за счетоводната политика	8
2.4 Нови и изменени стандарти, приети от Фонда	12
2.5. Нови стандарти и разяснения, които все още не са приети от Фонда	13
2.6. Нови стандарти, разяснения и изменения, които все още не са приети от ЕС	13
3. Нетни печалби/(загуби) от преоценка на инвестиции и финансови активи по справедлива стойност 13	
4. Приходи от лихви.....	13
5. Други финансови приходи и разходи	14
6.Оповестяване на свързани лица.....	14
6.1. Такси и удъръжки от осигурителни вноски за компанията, която управлява фонда	14
6.2. Задължения към управляващата компания	15
7. Средства на осигурени лица, прехвърлени от/(към) други пенсионни фондове	15
8. Прехвърляне на средства на осигурени лица по реда на пар.9, ал.1 от ПЗР на ЗБДОО за 2021 и чл.46 от КСО	15
8.1.Прехвърлени средства на осигурени лица към ДОО	15
9. Вземания, свързани с инвестиции	16
10. Парични средства и парични еквиваленти.....	16
11. Инвестиции по справедлива стойност	16
11.1. Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България.....	16
11.2. Български корпоративни облигации.....	17
11.3. Чуждестранни държавни ценни книжа	17
11.4. Чуждестранни корпоративни ценни книжа	17
11.5. Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	18
12. Задължения свързани с инвестиции	18
13. Деривативни финансови инструменти	18
14. Данъчно облагане.....	18
15. Управление на финансовите рискове	19
16. Инвестиции по справедлива стойност по категории	33
17. Финансовите инструменти, които не се оценяват по справедлива стойност.....	35
18. Събития след края на отчетния период.....	35

Управляващо пенсионно дружество

„Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД

Надзорен съвет

Коста Чолаков – Председател на Надзорния съвет
Ани Ангелова – Заместник-председател и член на Надзорния съвет
Проф. д-р Григор Димитров – Член на Надзорния съвет

Управителен съвет

Николай Стойков – Главен изпълнителен директор
Анастас Петров – Изпълнителен директор
Мая Русева - Член
Елица Занчева - Член
Венета Манова - Член

Адрес на управление

бул. „Витоша“ 89б, ОББ Милениум център, ет.16
София 1463, България

Регистър и регистрационен номер

Регистрация Софийски градски съд по ф.д. № 1793/2001 г.

Банка попечител

УниКредит Булбанк АД

Инвестиционни посредници

Първа финансова брокерска къща АД
Cowen Execution Services Limited

Одитори

ПрайсуетърхаусКупърс Одит ООД
бул. Мария Луиза 9-11
София 1000

БДО АФА ООД
ул. Оборище №38
София 1504

**ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА ГОДИНАТА,
ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2023 г.**

I. Обща информация за Универсален пенсионен фонд ОББ

„Универсален пенсионен фонд ОББ“ („Фонд“ или „УПФ“), е регистриран с решение № 1/ 16 февруари 2001 г. на Софийски градски съд. Регистрираното седалище и адрес на управление на Фонда е гр. София, бул. „Витоша“ 89б.

Фондът стартира дейността си в началото на 2002 г., като първите осигурителни вноски се получават през май 2002 година.

Фондът се управлява от „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД („Компанията“ или „ПОК ОББ“) и се представлява от изпълнителните й директори. Фондът няма служители.

Средствата на Фонда се управляват от екип от професионални мениджъри, които имат дългогодишен опит в управлението на големи корпоративни структури и инвестиционни портфели.

Към 31 декември 2023 г. структурата на управление на Компанията е двустепенна и се осъществява от Управителен и Надзорен съвет в състав:

Надзорен съвет:

- Коста Чолаков – Председател на Надзорния съвет;
- Ани Ангелова – Заместник-председател и член на Надзорния съвет ;
- Проф. д-р Григор Димитров – независим член на Надзорния съвет.

На 3 януари 2023 година е вписана промяна в членовете на Надзорния съвет на Компанията, като Татяна Иванова е заместена от Ани Ангелова, като Заместник-председател и член на Надзорния съвет.

Управителен съвет:

- Николай Стойков Стойков – главен изпълнителен директор и председател на Управителния съвет;
- Анастас Атанасов Петров – изпълнителен директор и заместник-председател на Управителния съвет;
- Елица Александрова Занчева – Член;
- Мая Иванова Русева – Член;
- Венета Ангелова Манова – Член.

Финансов надзор

Осигурителният надзор върху дейността на „Универсален пенсионен фонд ОББ“ се осъществява от Комисията за финансов надзор.

II. Основни насоки в дейността на „Универсален пенсионен фонд ОББ“ през 2023 г.

През 2023 г. дейността на „Универсален пенсионен фонд ОББ“ бе насочена към:

- Активно управление на портфейла на Фонда с цел намаляване на ефекта от неблагоприятната икономическа ситуация и волатилността на финансовите пазари;
- Защита на спестяванията на осигурените лица срещу инфлацията в дългосрочен план, и ограничаване на ефектите от повишената инфлация върху Фонда и средствата на осигурените лица;
- Разширяване на каналите за обслужване и предлагане на високо качество на услугите;
- Управление на рисковете и професионално управление на средствата на осигурените лица, както и на лицата получили право на пенсии и разсрочени плащания;
- Увеличаване на пазарния дял на Фонда на пазара на пенсионноосигурителни услуги в България, чрез развитие на каналите за дистрибуция;

II. Основни насоки в дейността на „Универсален пенсионен фонд ОББ“ през 2023 г. (продължение)

A. Предприети мерки в дейността на „Универсален пенсионен фонд ОББ“ в условията, свързани с последствията от повишена инфлация.

През 2023 година станахме свидетели на възстановяване на финансовите пазари, след негативните резултати от 2022 година. Причината за позитивното развитие е устойчивото представяне на икономиките, ниската безработица и спад на инфлацията.

Инфлацията остана основна тема на финансовите пазари през годината. Предприетите мерки от страна на централните банки, възстановените веригите на доставки след пандемията от COVID-19 и спадът в цените на енергийните суровини помогнаха за овладяването на инфлацията. По-ниските стойности на инфлационните индекси дадоха възможност на централни банки на прекратят политиките по вдигане на лихвените, като Федералния резерв дори даде индикация за възможни понижения на лихвените проценти през 2024 година.

Ниското ниво на безработица подкрепи потреблението, което доведе до солиден ръст на брутния вътрешен продукт на САЩ. Икономиката на САЩ нарасна с по-бързи темпове от очакваните в началото на 2023 година. В Европа икономиката регистрира нисък ръст под влияние на войната в Украйна и слабото възстановяване на Китайската икономика след COVID-19.

За 2023 година основната пазарна тенденция, свързана с търговията с акции беше доброто представяне на технологичните компании. Причината за това са развитието в сферата на изкуствения интелект и перспективите пред икономическите сектори свързани с неговата употреба.

При инструментите с фиксирана доходност успокояването на инфлацията и индикациите от страна на централните банки за приключване на цикъла на вдигане на лихви доведоха до положителна доходност. Корпоративните облигации с кредитен рейтинг по-нисък от инвестиционен се представиха най-добре.

С цел да се възползва в максимална степен от благоприятното развитие на финансовите пазари, „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД поддържаше високо ниво на рисковите активи в портфейлите на пенсионните фондове в рамките на годината. След публикуването на добрите данни свързани с инфлацията през последното тримесечие, беше увеличена дюрацията на инструментите с фиксирана доходност. Предприетите от Компанията действия доведоха до отлични инвестиционни резултати, както в абсолютна стойност и така и релативно спрямо останалите пенсионни фондове в страната.

Дружеството неизменно поддържа достатъчно ликвидни средства, с които да посрещне изходящите парични потоци, свързани с инвестиционната дейност на Фонда, както и всички предстоящи плащания към осигурени лица и плащания на лицата получили право на пенсии и разсрочени плащания.

- По време на фазата на акумулиране на средствата, основните изходящи парични потоци на Фонда са свързани с плащания към други пенсионни фондове, когато осигурените лица прехвърлят средствата си в друг фонд (веднъж на тримесечие), плащания към Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система (т.нар. Сребърен фонд) на лица, решили да променят осигуряването си, плащания към наследници на починали осигурени лица и плащанията към управляващата Компания.
- Във фазата на изплащане, изходящите парични потоци на Фонда са свързани и с превеждане на средства към Фонда за изплащане на пожизнени пенсии, в случаите на сключени пенсионни договори, или към Фонда за разсрочени плащания – в случаите на сключени договори за разсрочено изплащане на средства. От Фонда се извършват плащанията и към лицата, които имат право да получат средствата си единократно при придобито право на пенсия.

Източниците на ликвидност във Фонда са от една страна вносите на осигурените лица, акумулирани и превеждани от НАП, а от друга - бързоликвидни финансово инструменти в портфейла на Фонда. Ръководството счита, че наличните пари и парични еквиваленти и други финансово активи ще бъдат достатъчни за Фонда да продължи нормалната си дейност дори при сценарий с намалени парични потоци от вноски в бъдеще.

II. Основни насоки в дейността на „Универсален пенсионен фонд ОББ“ през 2023 г. (продължение)

A. Предприети мерки в дейността на „Универсален пенсионен фонд ОББ“ в условията, свързани с последствията от повишена инфлация (продължение).

В ситуация на положителен ръст на икономиките, ниска безработица, спадаща инфлация и индикации за край на цикъла на вдигане на лихвените проценти основните класове активи реагираха със силен ръст и приключиха годината с положителен резултат.

Вземайки предвид тези фактори, Компанията наблюдава и прави текущо анализи и оценки и придобрияма действия в следните основни направления:

1. Ежедневен мониторинг на пазарите и оценка на необходимостта от промени в алокацията на активите с цел ограничаване на ефектите от повишената инфлация върху стойността на средствата на осигурените лица/пенсионерите.
2. Увеличаване на честота на провеждане на срещите на Комитета по активи и пасиви с цел своевременно идентифициране на всички нововъзникващи рискове и синхронизиране на предприеманите действия с политиките на KBC Group.

През годината Фондът не е изпитвал ликвидни затруднения.

B. Утвърждаване позициите на Фонда на пазара на пенсионноосигурителни услуги в България

- Към 31 декември 2023 г. броят на осигурените лица в „Универсален пенсионен фонд ОББ“ нараства с 9.19% спрямо 2022 г. и достига 382 386 лица (към 31.12.2022 г. – 350 217). Нетната стойност на активите на фонда възлиза на 2 306 627 хил. лв. към 31.12.2023 г. (към 31.12.2022 г.- 1 758 433 хил. лв.).
- Средната сума, натрупана по индивидуалните партиди на осигурените лица, достига 6 032.20 лв., което е с близо 22% по-високо от средната натрупана сума по партидите на осигурените лица за всички универсални фондове на пазара (4 957.26 лв.). Средният размер на месечните постъпления от осигурителни вноски за едно лице в „УПФ ОББ“ през 2023 г. е 93.76 лв., което е с 6.60% повече от средния размер на месечните постъпления от осигурителни вноски за пазара. Този показател наредежда УПФ ОББ на второ място сред другите пенсионни фондове в страната.
- В следствие на обявяване на сделката, с която KBC Group придобива бизнеса на NN Group в България, през месец февруари на 2021 година, дистрибуционните договори с EFG Postbank и Raiffeisenbank Bulgaria бяха прекратени. В най-кратки срокове бяха подписани договори за дистрибуция на пенсионните продукти на ОББ ПОК с ОББ и с основните дистрибуционни канали на ДЗИ. Търговските структури на тези дружества вече са добре обучени и успешно предлагат продуктите на „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД.
На база очаквания ръст в продажбите, произтичащи от подписането на гореописаните споразумения за дистрибуция, които обеми са залегнали в изгответните бюджети за периода 2024-2026 година, Дружеството допълнително ще разшири своите позиции на пазара на пенсионноосигурителни услуги в България.
- Позиция спрямо конкурентите

По данни на КФН към края на 2023 г. пазарният дял на Фонда, определен на база на броя на осигурените в него лица, е 9.51%. Въз основа на този показател, Компанията се наредяда на четвърто място спрямо останалите конкуренти на пазара. Пазарният дял на Фонда на база на размера на нетните му активи е 11.57%. Този показател му отрежда четвърто място спрямо останалите конкуренти на пазара.

C. Управление на средствата на осигурените лица

Основната цел на „Универсален пенсионен фонд ОББ“ при управлението на средствата на осигурените лица е реалното им нарастване чрез постигане на доходност, надвишаваща инфлацията в дългосрочен план. Фондът реализира това чрез разумен баланс между риск и доходност, което осигурява дългосрочна сигурност за вложенията на клиентите на компанията. В допълнение към тази основна цел, Фондът се стреми към реализиране на доходност над средната за всички универсални пенсионни фондове за допълнително пенсионно осигуряване на пазара, публикувана от Комисията за финансов надзор.

II. Основни насоки в дейността на „Универсален пенсионен фонд ОББ“ през 2023 г. (продължение)

C. Управление на средствата на осигурените лица (продължение)

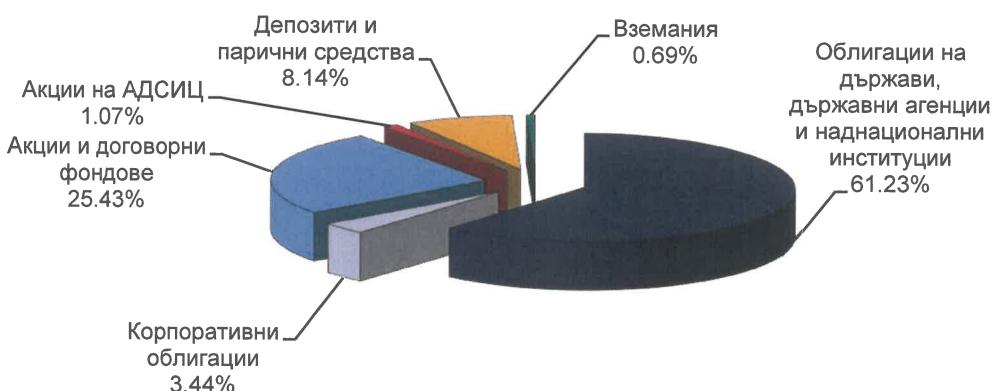
В рамките на инвестиционния процес „Универсален пенсионен фонд ОББ“ оценява и управлява съвкупност от рискове, свързани с управлението на активите. Примери за такива рискове са: кредитният, пазарният (включващ лихвен риск, валутен риск, риск свързан с инвестициите в акции, риск свързан с кредитния спред и риск, свързан с инвестициите в недвижими имоти), ликвидният, оперативният риск, риска по съответствие и други. В процеса на управление на рисковете Компанията следва утвърдени методики на КВС за оценка на риска. Това гарантира последователност на инвестиционния процес, разширен мониторинг на рисковете и своевременна реакция при неблагоприятни пазарни тенденции.

С интегрирането на Компанията в групата на КВС, инвестиционната политика на Фонда е адаптирана към груповите изисквания, като в същото време запазва основните си елементи. За съществяване на надежден контрол върху инвестиционната дейност на Фонда, управлението на активите се извършва в съответствие с одобрен Инвестиционен мандат и Инвестиционна политика, чието прилагане се съблюдава стриктно. На ежедневна база такъв контрол се упражнява и от отдел „Управление на риска“. По този начин се гарантира надеждно интересът на осигурените лица.

При инвестиране на средствата на нашите клиенти се отчитат идентифицираните рискови фактори и инвестиционни възможности, като инвестиционните решения се извършват в съответствие с Политиката на KBC Group за отговорно инвестиране, която изиска:

1. Да отчитаме в инвестиционните си решения социалното поведение, корпоративното управление и отношението към околната среда на компаниите, в които инвестираме;
2. Като акционер да упражняваме своето право на глас;
3. Да упражняваме своето влияние, за да подпомагаме положителните промени на пазарите, на които оперираме;
4. Да действаме законосъобразно и да подпомагаме подобряването на правната рамка;
5. Да не инвестираме в компании, които нарушават човешките права, използват детски труд, нарушават санкциите за търговия с оръжие или не спазват политиките за анткорупция;
6. Да идентифицираме и да вземаме предвид дългосрочно устойчивите инвестиционни възможности;
7. Да бъдем прозрачни.

Структура на инвестиционния портфейл към 31.12.2023 г.

II. Основни насоки в дейността на „Универсален пенсионен фонд ОББ“ през 2023 г. (продължение)

C. Управление на средствата на осигурените лица (продължение)

Основни параметри на инвестиционния портфейл към 31.12.2023 г. на база среднопретеглени стойности:

		УПФ ОББ
Кредитен рейтинг		A
Експозиция по валути:		
BGN		6.83%
EUR		73.62%
USD		19.55%

D. Постигната доходност, инвестиционен риск и коефициент на Шарп

Пенсионен фонд	Показател	Година					Средно-геометрична доходност за периода (на годишна база)
		2019	2020	2021	2022	2023	
	Доходност ¹	7.35%	1.14%	6.56%	-12.64%	9.52%	
	Инвестиционен риск ²	2.32%	5.77%	3.56%	6.91%	3.84%	2.05%
УПФ ОББ	Коефициент на Шарп ³	3.34	0.28	1.98		1.64	

Постигната доходност, инвестиционен риск и коефициент на Шарп

Забележки:

¹ Номиналната доходност за 2019, 2020, 2021, 2022 и 2023 г. е изчислена на основата на изменението на стойността на един дял за съответната година, съгласно методика на Комисията за финансов надзор (КФН).

² Инвестиционният риск е изчислен с показателя стандартно отклонение на доходността, съгласно методика на КФН.

³ Стойности на Коефициента на Шарп се оповестяват само в случай че постигнатата номинална доходност е по-висока от безрисковата доходност за съответната година. Коефициентът е изчислен, съгласно методика на КФН.

Посочената доходност няма по необходимост връзка с бъдещи резултати. Стойността на един дял подлежи на ежедневна преоценка, като тази стойност може да се увеличава, но и да намалява. Доходът от инвестиране на средствата се отразява в изменението на стойността на един дял, като Компанията не гарантира постигането на положителна доходност.

II. Основни насоки в дейността на „Универсален пенсионен фонд ОББ“ през 2023 г. (продължение)

E. Поддържане на високи професионални стандарти в обслужването на клиенти

„Универсален пенсионен фонд ОББ“ се стреми към високи стандарти на обслужване на клиентите в България, базирани на индивидуален подход, конфиденциалност, прозрачност и коректно отношение към клиента, предоставяне на информация чрез различни канали на комуникация – чрез центъра за контакт с клиенти на компанията, интернет, физическо обслужване в офиси и професионална консултация на място.

С цел повишаване на качеството на обслужване на клиентите на Фонда през 2023 година беше въведен модел на дистанционно обслужване. Съгласно установения процес, клиентът се идентифицира предварително в офис на ОББ, заявявайки услугата, която желае да да му бъде предоставена. Обслужването впоследствие се извършва от Центъра за контакт с клиенти.

През 2023 г. беше разширен и достъпа на клиентите до услугите на електронния портал на ОББ ПОК, като от м. Март, те са вече достъпни и през приложението ОББ Мобайл.

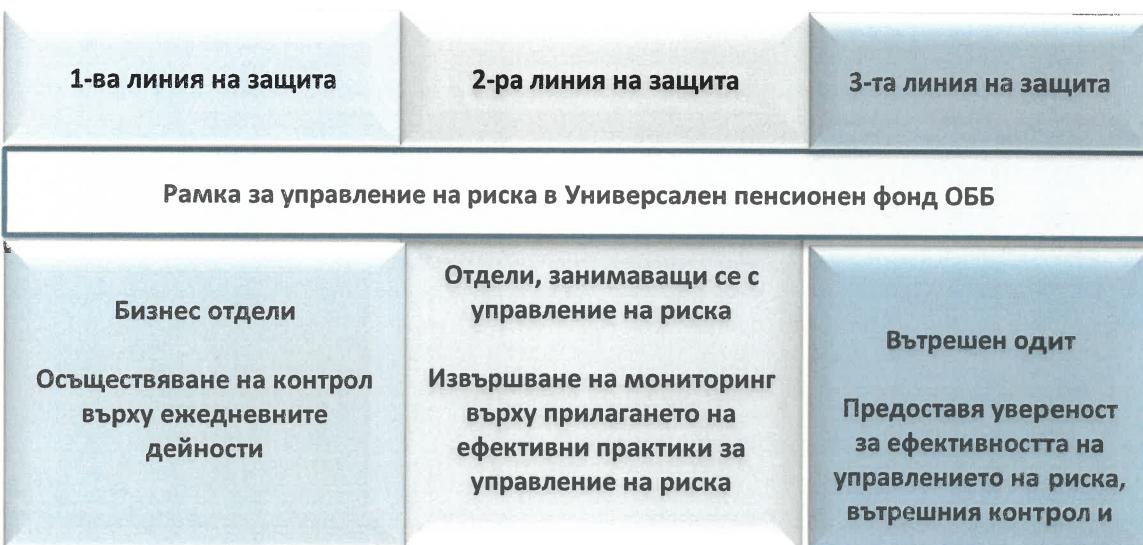
F. Управление на риска

Системата за управление на риска в „Универсален пенсионен фонд ОББ“ е свързана с прилагане на система от правила и процедури, насочени към ефективно управление на финансовите и нефинансови рискове. Управлението на рисковете има важно значение поради факта, че в случай на материализирането им възникват финансови и нефинансови загуби, които засягат интересите на осигурените лица.

Управлението на риска в „Универсален пенсионен фонд ОББ“ ЕАД се осъществява на базата на цялостна рамка за управление на рисковете, наречена „Модел на трите линии на защита“. Съгласно този Модел:

- Всички бизнес функции в Компанията (напр. Продажби, Управление на инвестициите, ИТ, оперативни отдели, Човешки Ресурси и др.) формират 1-ва линия на защита по отношение на рисковете. Те прилагат политиките и процедурите за контрол на рисковете в съответната функционална сфера в Компанията.
- Функционалните звена, които се занимават с управление на рисковете, присъщи за дейността на Компанията (напр. финансов, информационен, правен и регулативен и други рискове), формират 2-рата линия на защита. Тези функции наблюдават и контролират прилагането на политиките и процедурите в Компанията и предоставят насоки и препоръки към 1-ва линия на защита по отношение на ефективното управление на рисковете.
- Звеното за вътрешен одит в Компанията изгражда 3-та линия на защита. Тази функция осигурява независима и обективна оценка на ефективността на контролите, които се прилагат в рамките на 1-ва и 2-ра линия на защита с цел намаляване на основните рискове, влияещи върху дейността на Компанията.

През 2023 година Компанията продължи да поддържа високо ниво на ангажираност на бизнес функциите по отношение управлението на риска, в това число чрез имплементиране на правилата и принципите за управление на риска, заложени в Политиките и Стандартите на КВС Груп.

II. Основни насоки в дейността на „Универсален пенсионен фонд ОББ“ през 2023 г. (продължение)

F. Управление на риска (продължение)

Финансово-осигурителни рискове във фазата на акумулиране

Финансово-осигурителните рискове обхващат всички характерни рискове в пенсионно-осигурителната дейност. Във фазата на акумулиране на средства финансовите рискове са свързани основно с режима на инвестиране на управляваните активи и постигане на доходност, надвишаваща инфляцията в дългосрочен план. В същото време тази цел трябва да бъде постигната чрез разумен баланс между риск и доходност.

За осъществяване на надежден контрол върху инвестиционната дейност на Фонда, е приета Инвестиционна политика, чието прилагане се съблюдава стриктно. На ежедневна база такъв контрол се упражнява и от отдел „Управление на риска“. По този начин се гарантира надеждно интересът на осигурените лица.

Финансово-осигурителни рискове във фазата на изплащане

В съответствие с действащото законодателство, осигуряването във Фонда дава право:

- а) на пожизнена пенсия за старост след придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 КСО, при размер на изчислената пенсия с размер не по-малък от 15% от минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст (към 31 декември 2023 година размерът на тази пенсия е 523.04 лева.) Видовете пожизнена пенсия за старост са: обикновена пожизнена пенсия; пожизнена пенсия с гарантиран период на изплащане; пожизнена пенсия с разсрочено изплащане на част от средствата до навършване на избрана от пенсионера възраст. Изплащанията се извършват чрез Фонда за изплащане на пожизнени пенсии;
- б) на разсрочено изплащане – когато натрупаните средства са недостатъчни за изчисление на пожизнена пенсия, но са по-големи от трикратния размер на минималната пенсия. Изплащанията се извършват чрез Фонда за разсрочено плащане;
- в) еднократно изплащане, когато размерът на средствата по индивидуалната партида е по-малък от трикратния размер на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО, включително след допълване до гарантирания размер на брутните вноски, те се изплащат на лицето еднократно;
- г) на еднократно изплащане до 50 на сто от средствата, натрупани по индивидуалната осигурителна партида, при трайно намалена работоспособност над 89.99 на сто;
- д) на еднократно или разсрочено изплащане на суми на преживелия съпруг, низходящите или възходящите на починал осигурен роднини или на пенсионер на Фонда при условията и по реда на КСО. През месец септември 2021 г. бяха сключени първите Договори за разсрочено изплащане, а през месец октомври и първите Пенсионни договори за изплащане на пожизнена пенсия от „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД. През 2023 г. и 2022 г. процесът по прехвърляне на средства към фондовете за извършване на плащания на ОББ беше развит и усъвършенстван. Сключени са 191 пенсионни договора, 1094 договора за разсрочени плащания и 570 договора за еднократните плащания.

Управление на финансовите рискове

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Фонда, включват лихвен, ликвиден, валутен, кредитен и ценови риск. Управителният съвет преразглежда и определя политиката за управление за всеки от тези рискове, които са обобщени по-долу:

Кредитен риск

При управлението на кредитния риск, Фондът инвестира във финансова инструменти с висок кредитен рейтинг. За ограничаване на експозицията на Фонда към кредитен риск са въведени следните политики и процедури:

- Политика на Фонда за измерване на кредитния риск – чрез т. нар. рискова премия, представляваща спреда между корпоративната крива на доходност и приложимата бенчмарк – крива, формирана от съответните за пазара на емитента правителствени облигации в обръщение.
- Анализ както на кредитното качество (рейтинг) на емитента на ценната книга, така и на контрагентите, с които Фонда извършва инвестиционните си операции.

II. Основни насоки в дейността на „Универсален пенсионен фонд ОББ“ през 2023 г. (продължение)

F. Управление на риска (продължение)

Управление на финансовите рискове (продължение)

Валутен риск

През 2023 г. средствата на Фонда са инвестиирани в активи, деноминирани в български лева, евро и щатски долари. Валутният риск, свързан с движението на валутния курс се покрива чрез сключване на срочни сделки във валута. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от експозициите в евро на Фонда не се намалява допълнително чрез хеджиращи сделки.

Лихвен риск

Фондът е изложен на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно, по отношение на краткосрочните и дългосрочните си финансови активи с променлив (плаващ) лихвен процент. Политиката на Фонда е да управлява рисковете, свързани с промени в лихвените проценти чрез използване на финансови инструменти, както с фиксирани, така и с плаващи лихвени проценти.

Ликвиден риск

Ефективното управление на ликвидността на Фонда предполага осигуряване на достатъчно ликвидни средства за покриване на текущите задължения към осигурени лица, пенсионноосигурителната Компания и други текущи плащания. Фондът управлява ликвидния си риск чрез поддържане на парични средства и/или бързо ликвидни дългови ценни книжа.

Rиск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми

В „Универсален пенсионен фонд ОББ“ този риск е управляван чрез активна инвестиционна политика и прилагане на ограничения за максимален размер на концентрация на инвестиции в емитент, група, дадена индустрия, географска локация и съотношение директни инвестиции в акции и колективни инвестиционни схеми.

Нефинансови рискове

Оперативен риск

Процесът на управление на оперативния риск спомага за по-ефективното осъществяване на оперативните дейности и за намаляване до минимум на вероятността от:

- Възникване на срив в информационните системи на Фонда;
- Извършване на неоторизирани действия от вътрешни и външни лица;
- Проблеми и грешки при обработката на данни и документация;
- Нарушаване на добрите практики по отношение на наемането на персонал и безопасността на труда;
- Неспазване на приложимите законови и подзаконови нормативни актове, които регулират дейността на Фонда.

Управлението на оперативния риск е процес, чрез който в „Универсален пенсионен фонд ОББ“ :

- се идентифицира целият спектър от рискове, на които Фондът е изложен;
- се определя апетитът към риск, в съответствие със стратегическите цели на Фонда;
- се оценяват рисковете и начините за тяхното намаляване с цел вземане на информирани решения;
- се намалява вероятността и финансовият ефект на неблагоприятните събития, които носят загуби на Фонда;
- се намалява несигурността в цялостното представяне на Фонда.

II. Основни насоки в дейността на „Универсален пенсионен фонд ОББ“ през 2023 г. (продължение)

F. Управление на риска (продължение)

Правен и регулативен риск

Процесът на управление на правния риск и риска по съответствие е свързан с прилагането на ефективни контроли с цел намаляване до минимум вероятността от:

- Неспазване на приложимите законови и подзаконови нормативни актове, които регулират дейността на Фонда, в това число неспазването на изискванията на конкурентното законодателство и защитата на личните данни;
- Неизпълнение на задължение от страна на Компанията и управляваните от нея пенсионни фондове по сключени договори с осигурени лица, пенсионери, доставчици и бизнес партньори;
- Нарушение на добрите практики и етичните правила при предлагане на продуктите на Фонда и при осигуряване на висококачествено обслужване на нашите клиенти;
- Нарушаване на правилата, които регулират конфликта на интереси, личните инвестиции, пазарните манипулации, предлагането и приемането на подаръци и развлекателни мероприятия;
- Неспазване на изискванията, свързани с приемането и оценката на риска на клиентите и санкционното законодателство;
- Условията за приемане и оценка на бизнес партньорите и изискванията за възлагане на дейности на подизпълнители.

Управлението на правния риск и риска по съответствие е свързано с:

- Провеждане на обучения с цел повишаване на личния интегритет на служителите и разбирането за важността на доброто управление на риска;
- Идентификацията и оценка на рисковете;
- Определяне на контролите за тяхното намаляване;
- Осъществяване на текущи проверки по отношение на прилаганите контроли и тяхната ефективност.

Комитети и функции, участващи в системата за управление

Съгласно структурата за управление на Компанията, съобразена с изискванията на групата на КВС към края на 31.12.2023 година към Надзорния и Управителния съвет създадени комитети с консултивни правомощия, както следва:

Към Надзорния съвет са създадени и функционират:

- Комитет по одит, риск и съответствие;
- Комитет по възнагражденията.

Към Управителния съвет са създадени и функционират:

- Комитет за управление на нефинансовите рискове (NFRC) с подкомитет по качество на продажбите (QoS) и подкомитет по управление на риска от измами (Fraud Risk Management Committee);
- Комитет за управление на активите и пасивите (ALCO) с подкомитет за контрагенти и брокери;
- Комитет за нови и активни продукти и процеси (NAPP);
- Комитет за моделиране на продукти (Model Committee);
- NPS & CX Борд (NPS&CX Board);
- Комитет за управление на кризи (Crisis Committee).

Всеки един от горепосочените комитети функционира на базата на Уставен документ, в който са описани правомощията му, честота на провеждане на заседанията и начинът на вземане на решения.

В рамките на системата за управление ПОК ОББ има създадени и функциониращи:

- функция по управление на риска;
- функция за вътрешен контрол;
- функция по вътрешен одит;
- акционерска функция.

II. Основни насоки в дейността на „Универсален пенсионен фонд ОББ“ през 2023 г. (продължение)

F. Управление на риска (продължение)

Комитети и функции, участващи в системата за управление (продължение)

Компанията създава правила и процедури, които осигуряват функциите, посочени по-горе, да изпълняват ефективно своите задължения по обективен, справедлив и независим начин.

Одитен комитет

Като предприятие, извършващо дейност от обществен интерес и на основание чл.23, ал.2, във връзка с чл. 21, т.16 от Устава на Компанията и чл.107, ал.2 и ал.7 от Закона за независимия финансов одит, с решение на едноличния собственик на капитала на 27.06.2017 г. е избран Одитен Комитет на Дружеството.

На 16 август 2021 Управителният съвет на „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД, в качеството си на упражняващ правата на едноличен собственик на капитала на „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД и на основание чл. 219, ал. 2 от Търговския закон, както и въз основа на постъпило предложение от Надзорния съвет на пенсионноосигурителното дружество прие и одобри създаването на Комитет по одит, риск и съответствие („Одитен комитет“) като консултативен орган към Надзорния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД и избира членовете му.

През 2023 година дейността на Одитният комитет бе съобразена с изискванията на Закона за независимия финансов одит и с нормативните актове, приети от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

През 2023 г. Одитният комитет не е получавал сигнали за нередности в дейността на Фонда.

II. Финансови резултати от дейността на "Универсален пенсионен фонд ОББ" през 2023 г.

Към 31 декември 2023 г. общата сума на активите на Фонда възлиза на 2,308,843 хил. лв., което представлява увеличение с 31.16% спрямо 2022 г.

Структурата на активите към 31 декември 2023 г. е както следва:

Активи	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
Парични средства и парични еквиваленти	187,938	8.14%
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	2,104,889	91.16%
Вземания, свързани с инвестиции	5,269	0.23%
Деривативни финансови инструменти	10,747	0.47%
Общо Активи	2,308,843	100.0%

Структурата на пасивите към 31 декември 2023 г. е следната:

Пасиви	Стойност (хил. лв.)	Относителен дял
Задължения към управляващата Компания	2,208	99.64%
Задължения, свързани с инвестиции	8	0.36%
Общо Пасиви	2,216	100.0%
Нетни активи на разположение на осигурените лица	2,306,627	

III. Действия в областта на научноизследователската и развойна дейност

През 2023 г. Фондът няма проекти в областта на научноизследователската и развойна дейност.

IV. Допълнителна информация по Търговския закон и във връзка с разкриването на конфликти на интереси

Фондът няма клонова мрежа, по смисъла на чл.17 от Търговския закон. Фондът не притежава собствени акции и облигации.

Членовете на Управителния и Надзорен съвет на Компанията нямат право да придобиват акции и облигации на Фонда. Членовете на Управителния и Надзорен съвет нямат участия в други дружества като неограничени съдружници, нито притежават повече от 25% от капитала на друго търговско дружество.

Фондът няма други разходи, освен такива, свързани с плащания към осигурени лица, както и разходи по сделки с финансови инструменти на Фонда.

За дейността си членовете на управителния и контролен орган на Дружеството не получават възнаграждение от Фонда. През годината членовете на Управителния и Надзорен съвет не са сключвали договори по чл. 240б от Търговския закон.

Членовете на Управителния и Надзорен съвет на „Пенсионноосигурителна Компания ОББ“ ЕАД имат следните участия в управлението на търговски дружества и организации с идеална цел:

Надзорен съвет

Коста Чолаков

- Председател на Надзорния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД от 09 август 2021 г.;
- Председател на Управителния съвет и Главен изпълнителен директор на „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД и ДЗИ Общо застраховане“ ЕАД;
- Член на настоятелството на НАТФИЗ.

Ани Ангелова

- Член на Надзорния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД, считано от 03.01.2023 г.;
- Член на УС и Изпълнителен директор „Банкиране на дребно“ на ОББ;

Проф. д-р Григор Димитров

- Член на Надзорния съвет на „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД от 09 август 2021 г.;
- Преподавател във Висшето училище по застраховане и финанси и Член на Академичния съвет;
- Главен директор „Осигурителни отношения“ в Българската стопанска камара;
- Член на Комисията по осигурителни отношения към Националния съвет за тристрранно сътрудничество;
- Член на редколегията на сп. „Проблеми на труда“.

Управителен съвет

Николай Стойков Стойков

- Главен изпълнителен директор на „Пенсионноосигурително Компания ОББ“ ЕАД
- Член на Управителния съвет на Джунинър Ачийвмънт България

Анастас Атанасов Петров

- Изпълнителен директор на „Пенсионноосигурително Компания ОББ“ ЕАД
- Член на Управителния съвет на Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване

**IV. Допълнителна информация по Търговския закон и във връзка с разкриването на конфликти на интереси
(продължение)**

Управителен съвет (продължение)

Мая Иванова Русева

- Член на Управителния съвет на „Пенсионноосигурително Компания ОББ“ ЕАД

Венета Ангелова Манова

- Член на Управителния съвет на „Пенсионноосигурително Компания ОББ“ ЕАД

Елица Александрова Занчева

- Член на Управителния съвет на „Пенсионноосигурително Компания ОББ“ ЕАД
- Член на Управителния съвет на Национална агенция за граждански и стопански инициативи гр. Дупница.

Съгласно политиките на Фонда за избягване на конфликтите на интереси, съществува забрана за членовете на Управителния и Надзорен съвет, както и свързаните с тях лица да сключват договори с Фонда, извън стандартните договори за пенсионно осигуряване.

V. План за развитие на „Универсален пенсионен фонд ОББ“

Основните бизнес и финансови цели на Компанията през 2024-2026 г. са свързани с:

- Разширяване на позициите на Фонда на пазара на пенсионноосигурителни услуги в България;
- Постигане на най-високо качество на клиентската база на пазара в УПФ, измерено чрез средни вноски и средни натрупвания;
- Достигане на водеща позиция по отношение на резултатите от дългосрочното управление на инвестициите на осигурените лица;
- Поддържане на стабилна капиталова адекватност, оптимално ниво на ликвидност и ефективна вътрешна контролна среда;
- Разширяване на дигиталните услуги в процесите на продажби и обслужване, чрез достъп през мобилното приложение ОББ Мобайл за всички нови и съществуващи клиенти на онлайн услугите, достъпни на ubb-pensions.bg.
- Подобряване и автоматизация на процеса по привличане на нови клиенти чрез използването на разработената от Компанията, платформа еPIC за електронни квалифицирани удостоверителни услуги и дистанционно подписване на електронни документи.

VI. Събития след края на отчетния период

Към този момент ръководството счита за подходящ принципа на действащо предприятие при изготвянето на настоящия финансов отчет.

Няма значими събития след края на отчетния период, които имат ефект върху финансовите отчети към 31 декември 2023 г.

27 март 2024 г.

Главен изпълнителен директор:

Николай Стойков

Изпълнителен директор:

Анастас Петров

Доклад на независимите одитори

До едноличния собственик на капитала на "Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на „Универсален пенсионен фонд ОББ“ („Фонда“), съдържащ отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2023 г., отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи съществена информация за счетоводната политика и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на „Универсален пенсионен фонд ОББ“ към 31 декември 2023 г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет“.

Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Независимост

Ние сме независими от Фонда в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България. Ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС.

Доклад на независимите одитори

До едноличния собственик на капитала на "Пенсионноосигурителна компания ОББ" ЕАД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на „Универсален пенсионен фонд ОББ“ („Фонда“), съдържащ отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2023 г., отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи съществена информация за счетоводната политика и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на „Универсален пенсионен фонд ОББ“ към 31 декември 2023 г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет“.

Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Независимост

Ние сме независими от Фонда в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България. Ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
Балансова стойност на инвестициите по справедлива стойност, различни от деривативни финансови инструменти	<p>Нашите одиторски процедури относно оценката на портфейла на Фонда от инвестиции по справедлива стойност включиха, без да се ограничават до:</p> <ul style="list-style-type: none"> — тестване на проектирането, внедряването и оперативната ефективност на избрани основни контроли, свързани с процеса на оценка на инвестиции по справедлива стойност, включително контроли по отношение на входящите данни при оценките и потвърждението на резултата от оценките; — съпоставяне на признатите справедливи стойности на всички инвестиции в портфейла на Фонда към 31 декември 2023 г., за които са налични обявени цени, с публично достъпни пазарни цени; — Подлагане на критичен анализ със съдействие на нашите експерти-оценители на оценките на справедлива стойност на инвестициите, които не се търгуват на активни пазари. Този анализ е насочен основно към: <ul style="list-style-type: none"> - оценка на съответствието на моделите за оценка с изискванията на приложимата рамка за финансово отчитане и общоприетите практики при оценяването. Като част от тази процедура, ние проверихме и вътрешната последователност, логика и математическа точност на моделите за оценка; - подлагане на критичен анализ на уместността и надеждността на ключовите данни използвани в моделите за оценка; - подлагане на критичен анализ доколко са уместни и обосновани основните допускания, заложени в моделите за оценка, най-вече относно нормите на дисконтиране и темпа на растеж, позовавайки се на външни платформи за пазарна информация; — получаване на потвърдително писмо от банката депозитар и равнение на потвърдените номинални стойности на инвестициите по справедлива стойност с
Инвестиции по справедлива стойност в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2023 г., различни от деривативни финансови инструменти: 2,104,889 хил. лева (31 декември 2022 г.: 1,631,070 хил. лева).	<p>Виж приложение 2.2 Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения, приложение 2.3 Съществена информация за счетоводната политика, част Инвестиции на пенсионния фонд, приложение 11 Инвестиции по справедлива стойност, приложение 16 Инвестиции по справедлива стойност по категории към финансовия отчет.</p>
Портфейлът на Фонда от инвестиции по справедлива стойност, различни от деривативни финансови инструменти, към 31 декември 2023 г. е в размер на 2,104,889 хил. лева, което представлява 91% от общата сума на активите към тази дата и се разглежда като ключов фактор за определяне на резултатите от дейността на Фонда и за размера на нетните му активи.	<p>Оценката на ръководството за справедливата стойност на инвестициите на Фонда, които включват предимно държавни ценни книжа, акции и дялове в колективни инвестиционни схеми се базира на пазарни цени от активни пазари, а за активите, които не се търгуват на такива активни пазари - на оценъчни модели, които обично изискват значителен брой входящи данни. Разработването на входящите данни на моделите, като например тези, свързани с дисконтовите</p>

Ключов одиторски въпрос**Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведените от нас одит**

фактори и темп на растеж, изисква значителни преценки от страна на ръководството.

Поради съществената стойност на инвестициите по справедлива стойност като елемент на финансовия отчет на Фонда, както и поради наличието на преценки и допускания, които се изискват да бъдат направени, за да се стигне до оценката на инвестициите по справедлива стойност, ние сме определили, че тази област е свързана със съществен рисков съществено неправилно отчитане и съответно представлява ключов одиторски въпрос.

инвестиционния портфейл на Фонда към отчетната дата и със списъка на инвестиционните сделки, склучени през годината;

— оценка на уместността и пълнотата на оповестяванията във връзка с инвестициите по справедлива стойност, включително относно йерархията на справедливите стойности и движението в рамките на йерархията през годината, спрямо изискванията на приложимата финансово-отчетна рамка.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от годишния доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай, че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на годишния доклад за дейността, ние изпълняхме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в годишния доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Годишният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет, ръководството носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фонда да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 г. от Института на дипломиряните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регуляторни изисквания

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация:

- "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на Фонда с решение на едноличния собственик на капитала на „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД от 11 декември 2023 г., за период от една година. "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД за първи път е било назначено като одитор на Фонда на 15 ноември 2021 г.
- "БДО АФА" ООД е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на Фонда с решение на едноличния собственик на капитала на „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД от 11 декември 2023 г., за период от една година. "БДО АФА" ООД за първи път е било назначено като одитор на Фонда на 25 октомври 2017 г.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на Фонда представлява трети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на този Фонд, извършен от "ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на Фонда представлява седми пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на този Фонд, извършен от "БДО АФА" ООД.

- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад с дата 29 март 2024 г., представен на одитния комитет на Фонда, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Фонда.

За "ПрайсуетърхаусКупърс Одит" ООД:

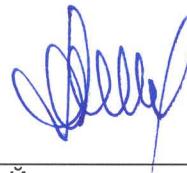
Джок Нюнан
Прокуррист

Боряна Димова
Регистриран одитор,
отговорен за одита

бул. Мария Луиза 9-11
1000 София, България

29 март 2024 г.

За „БДО АФА“ ООД:

Рени Йорданова
Управител

Надя Виячка
Регистриран одитор,
отговорен за одита

ул. Оборище 38
1504 София, България

29 март 2024 г.

**ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА
НА 31.12.2023 г.**

Универсален пенсionен фонд ОББ
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕННИТЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕННИТЕ ЛИЦА
за годината, завършваща на 31 декември 2023 г.

	Прило- жения	2023 г. хил. лв.	2022 г. хил. лв.
Нетни финансови печалби/(загуби) от управление на инвестиции и финансови активи:			
Нетни печалби/(загуби) от преоценка на инвестиции по справедлива стойност	3	173,151	(251,128)
Нетни печалби от сделки с инвестиции		2,366	7,725
Приходи от лихви	4	28,267	13,616
Приходи от дивиденти		13,885	10,865
Нетни загуби от сделки с чуждестранна валута		(8,754)	(10,730)
Други финансови приходи	5	58	22
Други финансови разходи	5	(407)	(401)
Общо нетни финансови печалби/(загуби)		208,566	(230,031)
Такси и удържки от осигурителни вноски за управляващата Компания	6.1	(23,992)	(20,194)
ОПЕРАТИВЕН РЕЗУЛТАТ		184,574	(250,225)
<i>Промяна в Осигурителните вноски</i>			
УВЕЛИЧЕНИЯ			
Вноски за осигурени лица по сключени договори		243,672	197,751
Получени средства за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	7	283,092	198,057
Възстановени средства на осигурени лица от ДОО		459	354
Прехвърлени средства от резерва на ПОД за гарантиране на брутния размер на вноските		5	8
Други увеличения		1	5
ОБЩО УВЕЛИЧЕНИЯ		527,229	396,175
НАМАЛЕНИЯ			
Изплатени средства на осигурени лица и техните наследници		(4,697)	(4,255)
Средства на осигурени лица, прехвърлени към други пенсионни фондове	7	(137,728)	(169,917)
Прехвърлени средства към ФИПП за изплащане на пожизнени пенсии		(4,080)	(1,898)
Прехвърлени средства към ФИПП за изплащане на пожизнени пенсии, на осигурени лица без наследници		(23)	(26)
Прехвърлени средства към ФРП за извършване на разсрочени плащания		(6,846)	(3,860)
Прехвърлени средства на осигурени лица към ДОО	8.1	(10,233)	(5,772)
Средства на лица, прехвърлени към схеми на ЕС, ЕЦБ или на ЕИБ		-	(20)
Други намаления		(2)	(1)
ОБЩО НАМАЛЕНИЯ		(163,609)	(185,749)
ОБЩО ПРОМЯНА В ОСИГУРИТЕЛНИТЕ ВНОСКИ		363,620	210,426
ОБЩО ИЗМЕНЕНИЕ В НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕННИТЕ ЛИЦА		548,194	(39,799)
НЕТНИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕННИТЕ ЛИЦА			
В началото на годината		1,758,433	1,798,232
В края на годината		2,306,627	1,758,433

Отчетът за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с приложението към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 35. Финансовият отчет на страници от 1 до 35 е одобрен от Управителния съвет на „ПОК ОББ“ ЕАД на 27.03.2024 г. и е подписан, както следва:

Николай Стойков
Главен изпълнителен директор

Съгласно доклад на независимите
одитори:

ПрайсъутърхусКупърс Одит ООД
Джок Нюнан
Прокуррист

Боряна Димова
Регистриран одитор,
отговорен за одита

Анастас Петров
Изпълнителен директор

Габриела Бозаджиева
Съставител

БДО АФА ООД
Рени Йорданова
Управител

Надя Виячка
Регистриран одитор,
отговорен за одита

Универсален пенсионен фонд ОББ
 ОТЧЕТ ЗА НЕТНИТЕ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНите Лица
 за годината, завършваща на 31 декември 2023 г.

	Приложения	2023 г. хил. лв.	2022 г. хил. лв.
АКТИВИ			
Парични средства и парични еквиваленти	10	187,938	129,177
Деривативни финансови инструменти	13	10,747	-
Вземания, свързани с инвестиции	9	5,269	33
Инвестиции по справедлива стойност, в това число:	11	2,104,889	1,631,070
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	11.1	368,024	243,971
Български корпоративни облигации	11.2	6,304	5,911
Чуждестранни държавни ценни книжа	11.3	1,045,584	772,243
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	11.4	73,135	72,099
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	11.5	611,842	536,846
ОБЩО АКТИВИ		2,308,843	1,760,280
ПАСИВИ			
Задължения към управляващата компания	6.2	2,208	1,732
Задължения, свързани с инвестиции	12	8	-
Деривативни финансови инструменти	13	-	115
ОБЩО ПАСИВИ		2,216	1,847
НЕТНИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНите Лица		2,306,627	1,758,433

Отчетът за нетни активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с приложението към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 35. Финансовият отчет на страници от 1 до 35 е одобрен от Управителния съвет на „ПОК ОББ“ ЕАД на 27.03.2024 г. и е подписан, както следва:

Николай Стойков
 Главен изпълнителен директор

Анастас Петров
 Изпълнителен директор

Габриела Бозаджиева
 Съставител

Съгласно доклад на независимите
 одитори:

ПрайсуетърхаусКупърс Одит ООД
 Джок Нюнан
 Прокуррист

Боряна Димова
 Регистриран одитор,
 отговорен за одита

БДО АФА ООД
 Рени Йорданова
 Управител

Надя Виячка
 Регистриран одитор,
 отговорен за одита

29-03-2024

Универсален пенсионен фонд ОББ
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за годината, завършваща на 31 декември 2023 г.

	Приложения	2023 г. хил. лв.	2022 г. хил. лв.
Парични потоци от оперативна дейност			
Получени вноски за осигурени лица		243,672	197,751
Възстановени средства от ДОО за лица променили осигуряването си		459	354
Постъпления от резерв за гарантиране на брутните вноски в ПОД		5	8
Прехвърлени средства на лица към ДОО		(10,233)	(5,772)
Изплатени средства на осигурени лица и техните наследници		(4,697)	(4,255)
Средства на осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове, нетно	7	145,364	28,140
Прехвърлени средства към пенсионни схеми на ЕС, на ЕЦБ или на ЕИБ			(20)
Платени такси на управляващата Компания		(23,516)	(20,112)
Прехвърлени средства към фонд за изплащане на пожизнени пенсии		(4,103)	(1,924)
Прехвърлени средства към фонд за разсрочени плащания		(6,846)	(3,860)
Получени лихви		20,971	14,106
Получени дивиденти		10,856	10,750
Продадени инвестиции		3,180,844	2,617,597
Придобити инвестиции		(3,494,065)	(2,761,383)
Други парични потоци		50	26
Нетни парични потоци от оперативна дейност		58,761	71,406
Нетно изменение на парични средства и парични еквиваленти		58,761	71,406
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	10	129,177	57,771
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	10	187,938	129,177

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с приложениета към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 35. Финансовият отчет на страници от 1 до 35 е одобрен от Управителния съвет на „ПОК ОББ“ ЕАД на 27.03.2024 г. и е подписан, както следва:

Николай Стойков
Главен изпълнителен директор

Анастас Петров
Изпълнителен директор

Съгласно доклад на независимите одитори:

ПрайсуетърхусКупърс Одит ООД
Джок Нюнан
Прокуррист

Боряна Димова
Регистриран одитор
отговорен за одита

Габриела Бозаджиева
Съставител

БДО АФА ООД
Рени Йорданова
Управител

Надя Виячка
Регистриран одитор,
отговорен за одита

1. Корпоративна информация

Информация за Универсален пенсионен фонд ОББ и компанията, която я управлява

„Универсален пенсионен фонд ОББ“, („Фонд“ или „УПФ“) е регистриран с решение № 1/ 16 февруари 2001 г. на Софийски градски съд. Регистрираното седалище и адрес на управление на Фонда е гр. София бул. „Витоша“ 896, ОББ Милениум център, ет.16.

Фондът се управлява от „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД („Компанията“ или „ПОК ОББ“) и се представлява от изпълнителните й директори.

Фондът няма служители. Фондът стартира дейността си в началото на 2002 г., като първите осигурителни вноски се получават през май 2002 година. Към 31 декември 2023 г., общият брой на осигурените лица в УПФ е 382,386 (31 декември 2022 г.: 350,217). През 2023 г. броят на новоосигурените лица във Фонда е 65,252 (2022 г.: 48,569), а на осигурените лица, напуснали Фонда е 34,043 (2022 г.: 40,270).

Регулаторна рамка на дейността

Основната дейност на Фонда се извършва съгласно Кодекса за социално осигуряване в България („Кодекс“ или „КСО“), който регламентира държавното и допълнителното пенсионно осигуряване в страната. Фондът е лицензиран съгласно Кодекса от Комисията за финансов надзор да извърши допълнително задължително пенсионно осигуряване.

През 2015 г., бяха приети изменения в Кодекса (чл. 46), съгласно които осигурените в универсален пенсионен фонд лица имат право да изберат да променят осигуряването си от универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69 на КСО“ на Държавното обществено осигуряване, с увеличена осигурителна вноска в размера на вноската за УПФ, не по-късно от 5 години преди възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО, при условие че не им е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст. Промяна на осигуряването от универсален пенсионен фонд (УПФ) може да бъде извършена многократно. При промяна на осигуряването от универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69 на КСО“ на Държавното обществено осигуряване, натрупаните средства от индивидуалната партида на осигурените лица (от УПФ) се превеждат в Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система (т. нар. Сребърен фонд).

През 2021 г., съгласно § 9, ал. 1 от ПЗР на ЗБДОО за 2021, е предоставената възможност до 30 юни 2021 г., включително на лицата, на които остават по-малко от 5 години до навършване на възрастта им за пенсиониране (по чл. 68, ал. 1 от КСО) и на които не е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст, в същия този срок (до 30 юни 2021 г.) еднократно да упражнят правото на избор по чл. 46 от КСО за промяна на осигуряването от универсален пенсионен фонд във фонд „Пенсии“ на ДОО. През 2022 г. такава възможност не е предоставяна отново.

В универсален пенсионен фонд задължително се осигуряват за допълнителна пенсия всички лица, родени след 31 декември 1959 г., ако са осигурени по реда на част първа на Кодекса за социално осигуряване. Осигурителното правоотношение възниква от датата на сключване на осигурителния договор или от датата на служебното разпределение във Фонда (Приложение 8.1).

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване във Фонда е индивидуално. Осигуряването се осъществява с месечни парични осигурителни вноски, чийто размер се определя със Закона за бюджета на Държавно обществено осигуряване. Вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване и средствата, прехвърлени от друг фонд, се записват и натрупват по индивидуалната партида на всяко осигурено лице към датата на постъпването им по сметката на Фонда от Националната агенция по приходите (НАП). За осъществяване на дейността по допълнително задължително пенсионно осигуряване, Компанията събира такси и удържки от Фонда, определени в Правилника за дейността на Фонда.

От 1 юли 2004 г. индивидуалните партиди на осигурените лица се водят в лева и в дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден и е валидна само за този ден. Стойността на един дял се изчислява като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на Фонда към същия ден.

1. Корпоративна информация (продължение)

Регулаторна рамка на дейността (продължение)

Стойността на нетните активи на Фонда се определя като от стойността на активите се приспаднат задълженията към пенсионноосигурителната компания за заплащане на такси и удъръжки съгласно Кодекса и други задължения на Фонда, различни от задълженията към осигурените лица и пенсионерите. Удъръжките като процент от всяка осигурителна вноска се извършват преди отчитането им в дялове.

Натрупаните средства в индивидуалната партида на осигурените лица не подлежат на запор или принудително изпълнение. Осигурените лица и Фондът не отговарят за задълженията на Компанията, която го е учредила и го управлява. Фондът не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия от Компанията, както и за загуби от дейността ѝ.

Осигурените лица имат право да променят участието си във Фонда и да прехвърлят натрупаните средства по индивидуална партида в друг пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, ако е изтекла една година от датата на сключване на първия им осигурителен договор или от датата на служебното им разпределение. Съгласно Кодекса, са определени инвестиционни ограничения относно вида и структурата на активите на управляваните фондове. За осъществяване на дейността си и в съответствие с изискванията на Кодекса, пенсионноосигурителната Компания, управляваща Фонда, сключва договор за попечителски услуги с банка попечител, която съхранява всички финансови активи на Фонда. Компанията е склучила договори с инвестиционни посредници за извършване на сделки с ценни книжа, свързани с управление на активите на Фонда.

Осигуряването във Фонда дава право на следните видове плащания:

- при навършване от осигуреното лице на възрастта му по чл. 68, ал. 1 от КСО – на допълнителна лична пожизнена пенсия за старост, на разсрочено изплащане на средствата или на еднократно изплащане на средствата – в зависимост от размера на натрупаните средства по индивидуалната партида на лицето, съответно на гарантирания размер, изчислен върху размера на брутните вноски за периода на осигуряване, ако натрупаните средства към момента на упражняване на правото на пенсия от осигуреното във Фонда лице са по-ниски от гарантирания размер на брутните вноски ;
- на допълнителна лична пожизнена пенсия за старост до една година преди навършване от осигуреното лице на възрастта му по чл. 68, ал. 1 от КСО, при условие че натрупаните средства по индивидуалната партида на лицето позволяват отпускане на пенсия в размер не по-малък от размера на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО. Месечното плащане на допълнителната пожизнена пенсия за старост не може да бъде по-малко от 15% от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО към датата на определянето му.;
- на еднократно или разсрочено изплащане до 50 на сто от средствата, натрупани по индивидуалната осигурителна партида, при трайно намалена работоспособност над 89.99 на сто;
- на еднократно или разсрочено изплащане на суми на наследниците на осигурено във Фонда лице при условията и по реда на КСО;
- на еднократно изплащане на суми на наследниците на пенсионер, в случаите на изплащане на пенсия с период на гарантирано изплащане на средства и при изплащане на пожизнена пенсия, включваща разсрочено изплащане на част от средствата до навършване на избрана от пенсионера възраст, както и на еднократно изплащане на суми на наследниците на осигурено лице със склучен договор за разсрочено изплащане на средства.

При изплащане на допълнителна лична пожизнена пенсия за старост, Компанията покрива:

- риска, свързан с възможността пенсионерът да живее по-дълго от очакваната продължителност на живота, въз основа на която е изчислен първоначалният размер на пенсията („биометричен риск“);
- риска, свързан с възможността реализираната доходност от инвестирането на средствата на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии да бъде по-ниска от стойността на техническия лихвен процент, който е използван за изчисляване на пенсията, („инвестиционен риск“);
- риска „смърт“ на пенсионер в случаите на изплащане на пожизнена пенсия с период на гарантирано изплащане – в периода на гарантирано изплащане;
- риска „смърт“ на пенсионер в случаите на изплащане на пожизнена пенсия, включваща разсрочено изплащане на част от средствата до навършване на избрана от пенсионера възраст - в периода на разсрочено изплащане.

2. Изготвяне на финансовите отчети

2.1 База за изготвяне

Настоящият финанс отчет е изгoten в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) и разяснения, издадени от Комитета за разяснения (КРМСФО), приложими за дружества, които се отчитат по МСФО, приети в Европейския съюз (ЕС). МСФО, приети от ЕС, общоприетото наименование на рамка с общо предназначение за достоверно представяне, еквивалентно на дефиницията на рамката, въведена в параграф 1, т.8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

Годишният финанс отчет на Фонда е изгoten на база на историческата стойност, с изключение на деривативните финансови инструменти и инвестициите, които са оценени по справедлива стойност.

Изготвянето на финанс отчети в съответствие с МСФО изисква прилагането на конкретни приблизителни счетоводни оценки. От ръководството на Дружеството се изисква да направи собствени преценки и допускания при прилагането на счетоводните политики. Позициите във финансите отчети, чието представяне изисква по-висока степен на субективна преценка, както и тези позиции, за които приблизителните оценки имат значителен ефект върху финансите отчети като цяло, са отделно оповестени в Приложение 2.2.

При изготвянето на финансия отчет на пенсионния фонд е приложен специалният стандарт МСС 26 „Счетоводство и отчитане на планове за пенсионно осигуряване“ (МСС 26), съдържащ специфичните изисквания относно финансите отчети на пенсионните фондове. Всички останали стандарти се прилагат при изготвянето на финансия отчет на пенсионния фонд в степента, в която не са заменени от изискванията на МСС 26.

Годишният финанс отчет на Фонда е изгoten на база на принципа на действащото предприятие.

Финансовият отчет е представен в хиляди български лева (хил. лв.), освен ако не е упоменато друго.

Финансовият отчет е одобрен от Управителния съвет на „ПОК ОББ“ ЕАД на 27 март 2024 г.

2.2 Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения

При изготвянето на този финанс отчет, ръководството е направило преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики на Фонда и на отчетените суми на активите и пасивите, приходите и разходите. Преценките и свързаните с тях допускания се основават на исторически опит и други фактори, които са резонни при тези обстоятелства, резултатите от които формират основа за преценки относно балансовата стойност на активите и пасивите, които не са видни от и чрез други източници. Действителните резултати могат да се различават от направените предварителни оценки. Счетоводните преценки и основните допускания се преглеждат редовно. Корекция на счетоводните преценки се прави в годината на повторния преглед на преценките, ако корекцията се отнася за текущата година, или в годината на прегледа и в бъдещите години, ако повторния преглед касае текущата и бъдещите години. Преценките на ръководството при прилагането на МСФО, които имат съществен ефект върху финансите отчети и счетоводните преценки със съществен риск от съществена корекция в следващата година са представени по-долу.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.2 Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Оценка на справедливите стойности

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници на основния, или при липса на такъв, най-изгодния пазар, до който Фондът има достъп към датата на оценяване. Справедливата стойност на пасив отразява ефекта от риска от неизпълнение на задължения.

Когато е приложимо, Фондът използва котираната цена на активен пазар за определяне на справедливата стойност на този инструмент. Пазарът се счита за активен, когато сделките за актив или пасив се извършват достатъчна честота и обем, така че да позволява предоставяне на текуща информация за цените. При оценката на справедливата стойност на финансовите активи към 31 декември 2023 и респ. 2022 г., Компанията е приела следните критерии за определяне на активен пазар: склучени сделки в над 50% от работните сесии за предходния тримесечен период и над 1% от средния Free Float изтъргуван обем за същия период, като двете условия се прилагат кумулативно.

Когато липсва котирана цена на активен пазар, Фондът следва да използва максимално подходящи наблюдавани входящи данни и да свежда до минимум използването на ненаблюдавани данни. Целта на използването на дадена техника за оценяване е да се оцени приблизително цената, по която би се осъществила обичайна сделка между пазарни участници.

При невъзможност за определяне на справедливата стойност чрез използване на цени на активен пазар се прилага един от следните методи с цел надеждно определяне на справедливата стойност на финансия инструмент:

- Метод на линейната интерполяция;
- Метод на дисконтираните парични потоци;
- Метод на съотношението цена-печалба на дружества аналоги;
- Метод на Блек-Шоулс за оценка на опции;
- Други методи, определени в Правилата за оценка на активите и пасивите

Най-доброто свидетелство за справедлива стойност при първоначално признаване е цената на транзакцията (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено възнаграждение).

Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

- Ниво 1: котирани цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.
- Ниво 2: входящи данни различни от котирани цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдавани пазарни данни (ненаблюдавани входящи данни).

Фондът оповестява прехвърлянето между нивата в йерархията на справедливите стойности в края на отчетния период, през който се е осъществила промяната.

За повече информация за йерархията на справедливите стойности на портфейла от финансови активи на Фонда, виж Приложение 15.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществена информация за счетоводната политика

Съществена информация за счетоводната политика, приложена при изготвяне на този финансов отчет, е представена по-долу. Тя е прилагана последователно в представените отчетни години, освен ако изрично не е упоменато друго.

Функционална валута и сделки с чуждестранна валута

Финансовият отчет е представен в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Фонда. Сделките с чуждестранна валута се отчитат във функционална валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чужда валута, се преизчисляват във функционалната валута по обменния курс към всяка отчетна дата. Към 31 декември те се оценяват в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ. Непарични активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност в чуждестранна валута, се преизчисляват във функционалната валута по курса на датата, на която справедливата стойност е определена. Непарични позиции, оценявани по историческа цена в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс. Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделките с чуждестранна валута по курсове, или отчитането (преоценката) на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица към „Нетни финансово печалби/загуби от управление на инвестиции и финансово активи“.

Основните валутни курсове към 31 декември на съответната година спрямо българския лев са както следва:

	2023 г.	2022 г.
1 евро	1.95583	1.95583
1 щатски долар	1.76998	1.83371

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват паричните средства в каса и по разплащателни сметки, банкови депозити в български лева и валута с оригинален падеж до 3 месеца.

Инвестиции на пенсионния фонд

Инвестициите на Фонда се отчитат по справедлива стойност и включват дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, корпоративни облигации, акции, права и дялове и деривативи. В случаите на продаваеми ценни книжа, справедливата стойност е пазарната цена. За инвестиции, които не се търгуват на активни пазари справедливата стойност се определя чрез прилагане на оценъчни модели. Фондът признава инвестициите, отчитани по справедлива стойност на датата на уреждане. При първоначално признаване инвестициите на пенсионния фонд се отчитат по справедлива стойност, за която се приема цената им на придобиване без разходите по осъществяване на сделката. Разходите пряко свързани със сделката се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица при възникването им.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществена информация за счетоводната политика (продължение)

Инвестиции на пенсионния фонд (продължение)

Деривативните финансови инструменти се признават първоначално по цена на придобиване и впоследствие се преоценяват по справедлива стойност. Печалбите или загубите, възникващи от промени в справедливата стойност на деривативите, се признават директно в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Деривативите се отчитат като активи, когато справедливата им стойност е положителна и като пасиви, когато е отрицателна.

Фондът отчита всички приходи и разходи, свързани с промяна на справедливата стойност на инвестициите в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

(i) Последваща оценка

Последващата оценка на активите до справедлива стойност се извършва всеки работен ден в съответствие с приетите Правила за оценка на активите и пасивите на Дружеството и управляваните от него Фондове за допълнително пенсионно осигуряване. Правилата регламентират реда и начина за последваща оценка, източниците и системите за събиране на информация за справедливата стойност на инвестициите.

Вземания, депозити, парични средства и парични еквиваленти

(ii) Признаване и първоначално измерване

Фондът първоначално признава вземанията, депозитите, паричните средства и парични еквиваленти по справедлива стойност, когато става страна по договорните условия на инструмента. Вземанията от дивиденти се признават, когато е възникнало правото за получаване. Другите вземания се признават на датата на тяхното възникване.

Паричните средства и парични еквиваленти и вземанията се измерват първоначално по справедлива стойност от която се приспадат разходите по сделката, които са пряко свързани с тяхното придобиване.

(iii) Класификация и последващо измерване

Паричните средства, паричните еквиваленти, депозитите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност, ако отговарят и на двете условия:

- държат се в бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и
- съгласно договорните условия на финансения актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Бизнес моделът на Фонда за управление на финансовите активи се позовава на начина, по който то управлява финансовите си активи с цел генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще възникнат в резултат на събирането на договорни парични потоци, продажба на финансовите активи, или и двете. Фондът е определил бизнес модел, чиято цел е финансовите активи да бъдат държани, за да се съберат договорените парични потоци за парични средства и парични еквиваленти и вземания.

Вземанията, депозитите, паричните средства и парични еквиваленти впоследствие се оценяват като се използва метода на ефективната лихва. Амортизираната стойност се намалява със загубите от обезценка. Приходите от лихви, печалбите и загубите от валутно-курсови разлики и обезценката, както и всяка печалба или загуба от отписване, се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

Универсален пенсионен фонд ОББ
ПРИЛОЖЕНИЯ (продължение)
за годината, завършваща на 31 декември 2023 г.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществена информация за счетоводната политика (продължение)

(iv) Отписване

Отписване на инвестиции на пенсионния фонд, вземанията, депозитите, паричните средства и парични еквиваленти

Фондът отписва инвестициите на пенсионния фонд или вземанията, депозитите, паричните средства и парични еквиваленти, когато договорните права върху паричните потоци от тях изтичат или когато се прекърсят правата за получаване на договорните парични потоци от сделка, при която по същество всички рискове и ползи от собствеността върху тях са прекърсени или при която Фондът не прекърсява по същество всички рискове и изгоди от собствеността, нито запазва контрол върху тях.

(v) Обезценка

Фондът признава загуба от обезценка за очакваните кредитни загуби (OK3) за вземанията и паричните средства и парични еквиваленти. Фондът измерва загубата от обезценка по стойност равна на OK3 за целия живот на финансия актив, освен за следните, за които се измерва OK3 за 12-месечен период: банкови салда, за които кредитният риск (т.е. рисъкът от неизпълнение през очаквания живот на финансия инструмент) не е нараснал значително от първоначалното признаване. При определяне дали кредитният риск на даден финансий актив е нараснал значително след първоначалното признаване и при оценяването на OK3, Фондът взема предвид разумната и обоснована информация, която е подходяща и достъпна без излишни разходи или усилия. Това включва както количествена, така и качествена информация и анализ, основани на историческия опит на Фонда и обоснована кредитна оценка и включваща прогнозна информация. Фондът приема, че кредитният риск по даден финансий актив е нараснал значително, ако просрочието е по-голямо от 30 дни.

Фондът счита, че финансия актив е в неизпълнение, когато:

- е малко вероятно кредитополучателят да изплати кредитните си задължения към Фонда в пълен размер, без да изиска от Фонда действия като реализиране на гаранция (ако има такава); или
- финансите активи, за които просрочието е по-голямо от 90 дни.

OK3 за целия живот са тези OK3, които са резултат от всички възможни събития на неизпълнение през очаквания живот на финансия актив. 12-месечната OK3 е тази част от OK3, която е резултат от събитията на неизпълнение, които е възможно да се случат в рамките на 12 месеца след отчетната дата (или по-къс период, ако очаквания живот на инструмента е по-кратък от 12 месеца).

Максималният период, който се взема предвид при определяне на OK3 е максималният договорен период, през който Фондът е изложен на кредитен рисък.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществена информация за счетоводната политика (продължение)

(v) Обезценка (продължение)

Финансови активи с кредитна обезценка

Към всяка отчеста дата Фондът оценява дали вземанията и паричните средства и парични еквиваленти са с кредитна обезценка. Вземане или парични средства и парични еквиваленти са с кредитна обезценка, когато едно или повече събития е възникнало, което има определено влияние върху очакваните бъдещи парични потоци. Доказателствата, че финансов актив е кредитно обезценен включват следните наблюдаеми данни:

- значителни финансово затруднения на кредитополучателя или емитента;
- нарушение на договор като неизпълнение или просрочие над 90 дни;
- преструктурирането на заем или аванс от Фонда при условия, които Фондът не би разглеждал иначе;
- вероятно е кредитополучателят да влезе в несъстоятелност или друга финансова реорганизация.

Представяне на загуба от обезценка за ОКЗ в отчета за финансовото състояние

Загуби от обезценка на вземанията и паричните средства и парични еквиваленти се приспадат от брутната балансова стойност на активите.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Фонда включват основно задължения към Компанията.

Фондът признава финансовите пасиви на датата на възникване по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва. Разходите за лихви, валутните печалби и загуби, както и всяка печалба или загуба от отписване се признават в отчета за промените на нетните активи на разположение на осигурените лица.

Фондът отписва финансов пасив, когато договорните задължения са изпълнени, анулирани или изтекли.

Признаване на приходи

Приходите се признават до степента, в която е вероятно икономически ползи да бъдат получени от Фонда и сумата на прихода може да бъде надеждно оценена. Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото възнаграждение.

Приходи от лихви

Приходите от лихви по инвестиции в дългови инструменти се признават текущо пропорционално на времевата база и договорен лихвен процент, а за финансови активи по амортизирана стойност чрез прилагане на метода на ефективната лихва.

Приходи от дивиденти

Приходите от дивиденти се признават, когато се установи правото на Фонда да получи плащането.

Приходи от преоценка на инвестиции

Разликите от промените в оценката на инвестициите спрямо справедливата им стойност, както и разликата между отчетната стойност и продажната цена на инвестициите при сделки с тях, се признават като увеличение или намаление в отчета за промените в наличните нетни активи за изплащане на доходи.

Универсален пенсиионен фонд ОББ
ПРИЛОЖЕНИЯ (продължение)
за годината, завършваща на 31 декември 2023 г.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.3. Съществена информация за счетоводната политика (продължение)

Такси и удъръжки

За осъществяване на дейността по допълнително задължително пенсионно осигуряване и за управление на Фонда, Компанията събира такси и удъръжки от Фонда, определени в Правилника за дейността на Универсалния пенсиионен фонд, посочени по-долу. Таксите се удържат при превеждане на средствата на осигурените лица и се отчитат като задължение към управляващата пенсиионноосигурителна Компания.

- Процент от всяка осигурителна вноска в максимален размер от 3.75%.
При постъпили 120 или повече месечни осигурителни вноски, таксата е в размер на 3.60 на сто.;
- Инвестиционна такса в размер 0.75% годишно върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който те са били управлявани;

Пенсионни резерви

Съгласно изискванията на Кодекса, пенсионни резерви се формират от ПОК с цел да се обезпечава изплащането на пожизнени пенсии на лицата, преживели по-дълго от предварителните акционерски разчети в УПФ и ДПФ. Пенсионният резерв за тези Фондове се формира от:

- собствените средства на управляващата пенсиионноосигурителна компания.
- средства на починали осигурени лица или пенсионери в УПФ и ДПФ, които нямат наследници.

Към 31.12.2023 г. и към 31.12.2022 г. резервът за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии е в размер на 209 хил. лв.

2.4 Нови и изменени стандарти, приети от Фонда

Фондът е приложил следните стандарти и изменения за първи път за годишния си отчетен период, започващ на 1 януари 2023 г.:

Изменения на МСС 1 и Декларация за практиките по МСФО 2: Оповестяване на счетоводни политики (издаден на 12 февруари 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Изменение на МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“: Определение на „Счетоводни приблизителни оценки“ (издаден на 12 февруари 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Изменение на МСС 12 „Данъци върху дохода“: Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единична операция (издаден на 7 май 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

МСФО 17 „Застрахователни договори“ (издаден на 18 май 2017 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.), включително Изменение на МСФО 17 (издаден на 25 юни 2020 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Изменение на МСФО 17 „Застрахователни договори“: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 — сравнителна информация (издаден на 9 декември 2021 и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Изменение на МСС 12 „Данъци върху дохода“: Международна данъчна реформа – Втори стълб Моделни правила (издаден на 23 май 2023 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Промените в приетите стандарти, изброени по-горе, нямат ефект върху сумите, признати в предходни периоди, нито се очаква те да имат значително въздействие върху текущия или бъдещите периоди. Промените в МСС 1 имат ограничено влияние върху оповестяването на счетоводната политика на Фонда.

През 2023 г. няма значими промени в счетоводните политики прилагани от Фонда.

2. Изготвяне на финансовите отчети (продължение)

2.5. Нови стандарти и разяснения, които все още не са приети от Фонда

Публикувани са определени нови счетоводни стандарти и разяснения, които не са задължителни за прилагане през отчетния период към 31 декември 2023 г. и не са били предварително приети от Фонда. По-долу е изложена оценката на Фонда за въздействието на тези нови стандарти и разяснения.

Изменения на МСФО 16 „Лизинг“: Пасив по лизинг при сделки за продажба с обратен лизинг (издаден на 22 септември 2022 и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.)

Изменения на МСС 1 „Представяне на финансови отчети“:

- Класификация на пасивите като текущи и нетекущи (издаден на 23 януари 2020 г.)
- Класификация на пасивите като текущи и нетекущи - отлагане на датата на влизане в сила (издаден на 15 юли 2020 г.)
- Нетекущи пасиви с договорни клаузи (издаден на 31 октомври 2022 г., в крайна сметка в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.)

Няма други стандарти, които все още не са приети, и които се очаква да имат значително въздействие върху Фонда през настоящия или бъдещ отчетен период, както и върху транзакциите в обозримо бъдеще.

2.6. Нови стандарти, разяснения и изменения, които все още не са приети от ЕС

Изменение на МСС 7 „Отчети за паричните потоци“ и МСФО 7 „Финансови инструменти“: Оповестяване – Споразумения за финансиране на доставчици (издадени на 25 май 2023 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.)

Изменение на МСС 21 „Ефекти от промените в обменните курсове“: Липса на курс за превалутиране (издадени на 25 май 2023 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2025 г.)

Изменение на МСФО 16 „Лизинг“: Лизингово задължение при продажби и обратен лизинг (издадени на 22 септември 2022 и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.)

3. Нетни печалби/(загуби) от преоценка на инвестиции и финансови активи по справедлива стойност

Фондът е отчел печалба от преоценка на инвестиции и финансови активи по справедлива стойност от 173,151 хил. лв. през 2023 г. и съответно загуба през 2022 г. от 251,128 хил. лв. Разпределението на нетните печалби/(загуби) от преоценка по видове финансови активи е показано в таблицата по-долу:

	2023 г. хил. лв.	2022 г. хил. лв.
Акции и Дялове	107,762	(104,507)
ДЦК, издадени от Република България	18,905	(27,439)
Чуждестранни ДЦК	44,022	(111,623)
Корпоративни облигации	44	64
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	2,418	(7,623)
	173,151	(251,128)

4. Приходи от лихви

Разпределението на приходите от лихви по видове финансови активи е показано в таблицата по – долу:

	2023 г. хил. лв.	2022 г. хил. лв.
Чуждестранни ДЦК	16,497	8,378
ДЦК издадени от Република България	10,215	4,348
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	1,217	719
Корпоративни облигации	336	170
Банкови сметки и депозити	2	1
	28,267	13,616

5. Други финансови приходи и разходи

Към 31.12.2023 г. Фондът отчита други приходи, в размер на 58 хил. лева, които представляват получени неустойки за забавен сътълмент по сделки с ценни книжа (съгласно Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 година и Делегиран регламент (ЕС) 2018/1229 на Комисията от 25 май 2018 година). (2022 г.: 22 хил. лева).

Към 31.12.2023 г. Фондът отчита други финансови разходи, които включват 298 хил. лева комисионни на инвестиционни посредници, 103 хил. лева разходи за данък при източника върху доходността за периода на държане за притежавани емисии ценни книжа и 6 хил. лева разходи за платени неустойки по забавен сътълмент по сделки с ценни книжа. (2022 г.: 302 хил. лева комисионни, 99 хил. лв. данък при източника).

6. Оповестяване на свързани лица

Идентифициране на свързани лица

Свързано лице на Фонда е „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД (наричано още ПОК ОББ ЕАД), в качеството й на управляващо дружество, както и ключовият ръководен персонал на ПОК ОББ ЕАД.

Крайна компания-майка

Кайната компания-майка на ПОК ОББ ЕАД е KBC Group N.V.

Предприятия с контролно участие в Пенсионноосигурителна компания ОББ ЕАД

100% от акциите на „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД се притежават от „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД.

Други свързани лица, които упражняват значително влияние върху Дружеството Кей Би Си Иншуърънс Лимитид (от 01.08.2021 г.)

Ключов ръководен персонал

Свързани лица на Фонда са и ключовият ръководен персонал на „Пенсионноосигурителна компания ОББ“ ЕАД. Компанията счита, че ключовият управленски персонал включва членовете на Управителния и Надзорен съвет на Компанията към 31 декември 2023 г.

Сделки със свързани лица

Продажбите на и покупките от свързани лица се осъществяват по договорени цени. Неиздължените салда в края на годината са необезпечени, безлихвени и уреждането се извършва в парични средства. Няма гаранции, предоставени или получени за вземания от или задължения към свързани лица.

Задълженията и вземанията от свързани лица са безлихвени и необезпечени. Фондът няма получени/издадени гаранции за задължения на свързани лица.

Транзакциите със свързани лица са оповестени в приложения 6.1 и 6.2 по-долу.

6.1. Такси и удържки от осигурителни вноски за компанията, която управлява фонда

	2023 г. хил. лв.	2022 г. хил. лв.
Удръжки от осигурителни вноски	9,009	7,302
Инвестиционна такса	14,983	12,892
	23,992	20,194

6. Оповестяване на свързани лица (продължение)

6.2. Задължения към управляващата компания

Фондът заплаща такса за управление на партидите и инвестиционна такса на управляващата Компания. Към 31 декември 2023 г. и към 31 декември 2022 г., задълженията на Фонда са, както следва:

	2023 г. хил. лв.	2022 г. хил. лв.
Задължение за удържки от осигурителни вноски	762	604
Задължение за удържана инвестиционна такса върху активите на Фонда	1,446 2,208	1,128 1,732

7. Средства на осигурени лица, прехвърлени от/(към) други пенсиянни фондове

	2023 г. хил. лв.	2022 г. хил. лв.
Средства на осигурени лица, прехвърлени от други пенсиянни фондове	283,092	198,057
Прихващания съгласно споразумения с други пенсиянни фондове	(57,063)	(74,722)
Входящи парични потоци, свързани със средства на осигурени лица, прехвърлени от други пенсиянни фондове	226,029	123,335
Средства на осигурени лица, прехвърлени към други пенсиянни фондове	(137,728)	(169,917)
Прихващания съгласно споразумения с други пенсиянни фондове	57,063	74,722
Изходящи парични потоци, свързани със средства на осигурени лица, прехвърлени към други пенсиянни фондове	(80,665)	(95,195)
 Нетни парични потоци от други пенсиянни фондове	 145,364	 28,140

8. Прехвърляне на средства на осигурени лица по реда на пар.9, ал.1 от ПЗР на ЗБДОО за 2021 и чл.46 от КСО

8.1. Прехвърлени средства на осигурени лица към ДОО.

Към 31 декември 2023 г. от нетните активи на фонда са извадени средствата от осигурителните партиди на 850 осигурени лица, (2022 г. – 566) желаещи да упражнят правото на избор по чл. 46 от КСО за промяна на осигуряването им от универсален пенсиянен фонд към Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсиянна система (Сребърен фонд) в размер на 10,233 хил. лв. (2022 г. – 5,772 хил. лв.).

	2023 г. хил. лв.	2022 г. хил. лв.
Активи на осигурени лица, подлежащи на прехвърляне към Сребърен фонд	(10,233) (10,233)	(5,772) (5,772)

Средствата, подлежащи на прехвърляне към Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсиянна система (Сребърен фонд), съгласно чл. 129, ал.13 на КСО се превеждат по сметка на Националната агенция за приходите в 6-месечен срок от възникване на осигуряването във фонд „Пенсии“, съответно във фонд „Пенсии за лицата по чл. 69 на КСО“. Към 31 декември 2023 г. и към 31 декември 2022 г., УПФ няма задължения към Фонд „Пенсии“ съответно към фонд „Пенсии за лицата по чл. 69 на КСО“.

9. Вземания, свързани с инвестиции

През 2023 г. във вземания, свързани с инвестиции са отразени вземания за дивиденти от български акции и от акции в щатски долари в размер на 3,056 хил. лв. и преведена сума за записване български акции на първично публично предлагане в размер на 2,213 хил. лв.

През 2022 г. във вземания, свързани с инвестиции са отразени вземания за дивиденти от акции в щатски долари в размер на 33 хил. лв.

	2023 г. хил. лв.	2022 г. хил. лв.
Вземания за дивиденти	3,056	33
Вземания по записани акции на първично публично предлагане	2,213	-
Общо	5,269	33

10. Парични средства и парични еквиваленти

	2023 г. хил. лв.	2022 г. хил. лв.
Парични средства по разплащателни сметки	187,938	129,177
Общо парични средства и парични еквиваленти	187,938	129,177

Няма блокирани суми и други ограничения за ползване на паричните средства на Фонда.

11. Инвестиции по справедлива стойност

	2023 г. хил. лв.	2022 г. хил. лв.
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	368,024	243,971
Български корпоративни облигации	6,304	5,911
Чуждестранни държавни ценни книжа	1,045,584	772,243
Чуждестранни корпоративни облигации	73,135	72,099
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	611,842	536,846
Общо	2,104,889	1,631,070

11.1. Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България

Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България, към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. имат следната структура по остатъчен срок до падежа и по вид валута:

	2023 г. хил. лв.	2022 г. хил. лв.
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа до 1 година	-	35,253
Деноминирани в лева с остатъчен срок до падежа над 1 година	25,017	23,209
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа над 1 година	343,007	185,509
	368,024	243,971

През 2023 г. купоните по притежаваните ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България, са между 0.25% и 4.875% (2022 г.: между 0.25% и 4.125%). Купонните плащания са шестмесечни и годишни, с фиксирани лихвени проценти. През 2023 г. и през 2022 г. инвестициите на Универсален пенсионен фонд в ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България, са с пазарна стойност над 5% от наличните нетни активи за изплащане на доходи.

11. Инвестиции по справедлива стойност (продължение)

11.2. Български корпоративни облигации

Българските корпоративните облигации имат следната структура по оригинален остатъчен срок до падежа и по вид валута:

	2023 г. хил. лв.	2022 г. хил. лв.
Деноминирани в лева с остатъчен срок до падежа до 1 година	640	-
Деноминирани в лева с остатъчен срок до падежа над 1 година	-	669
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа над 1 година	5,664	5,242
Общо	6,304	5,911

През 2023 г. купоните по притежаваните корпоративни облигации е между 3.00% и 6.85% (2022 г.: между 3.00% и 3.75%). Към 31.12.2023 г. корпоративни облигации на стойност 4,224 хил.lv. са с плаващ купон (31.12.2022 г.: 5,242 хил.лв.), а останалите са с фиксиран лихвен процент. Купонните плащания са тримесечни, шестмесечни и годишни.

11.3. Чуждестранни държавни ценни книжа

Чуждестранните държавни ценни книжа, имат следната структура по остатъчен срок до падежа и по вид валута:

	2023 г. хил. лв.	2022 г. хил. лв.
Деноминирани в щ. д. с остатъчен срок до падежа до 1 година	-	26,597
Деноминирани в щ. д. с остатъчен срок до падежа над 1 година	138,581	81,888
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа до 1 година	80,905	-
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа над 1 година	826,098	663,758
Общо	1,045,584	772,243

Към 31.12.2023 г. и 31.12.2022 г., Фондът не притежава безлихвени чуждестранни държавни ценни книжа. Притежаваните ценни книжа са с фиксирани лихвени проценти.

През 2023 г. Фондът не притежава инвестиции в единични емисии чуждестранни държавни ценни книжа, чиято пазарна стойност да е над 5% от нетни активите на разположение на осигурените лица (2022 г. единична емисия чуждестранни държавни ценни книжа деноминирани в евро с остатъчен срок до падеж над 1 година: 297,478 хил. лв.).

През 2023 г. купоните по притежаваните чуждестранни ценни книжа варират между 0.00% и 5.50% (2022 г.: между 0.00% и 5.25%).

11.4. Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Чуждестранните корпоративни ценни книжа, имат следната структура по остатъчен срок до падежа и по вид валута:

	2023 г. хил. лв.	2022 г. хил. лв.
Деноминирани в евро с остатъчен срок до падежа над 1 година	73,135	72,099
Общо	73,135	72,099

Универсален пенсионен фонд ОББ
ПРИЛОЖЕНИЯ (продължение)
за годината, завършваща на 31 декември 2023 г.

11. Инвестиции по справедлива стойност (продължение)

11.5. Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми

	2023 г. хил. лв.	2022 г. хил. лв.
Акции	388,971	318,469
Дялове	222,871	218,377
	611,842	536,846

Към 31 декември 2023 г. Фондът притежава акции на български предприятия на стойност 98,320 хил. лв. (2022 г.: 83,577 хил. лв.) и чуждестранни акции на стойност 290,651 хил. лв. (2022 г.: 234,892 хил. лв.), както и дялове, издадени от колективни инвестиционни схеми в България на стойност 3,691 хил. лв. (2022 г.: 2,900 хил. лв.), и дялове, издадени от колективни инвестиционни схеми в чужбина, на стойност 219,180 хил. лв. (2022 г.: 215,477 хил. лв.).

12. Задължения свързани с инвестиции

През 2023 г. в задължения, свързани с инвестиции са посочени 8 хил. лв., сума представляваща авансово удържан данък, дължим за периода на притежаване на чуждестранни държавни ценни книжа на Република Италия.

13. Деривативни финансови инструменти

Към 31 декември 2023 г., Фондът има деривативни финансови инструменти, класифицирани като активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата с балансова стойност 10,747 хил. лв. (2022 г.: пасиви 115 хил. лв.).

Към 31 декември 2023 г. и съответно към 31 декември 2022 г., Фондът има отворени сделки с валутни деривативни финансови инструменти за продажба на щатски долари с цел намаляване на валутния рисков от промяна на валутния курс, свързан с управлението на притежаваните финансови активи, деноминирани в чуждестранна валута, които не отговарят на изискванията за отчитане на хеджиране. Сделките са краткосрочни, със срок до падежа по-малък от една година.

Параметрите на сделките са следните:

Към 31 декември 2023 г.	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуърд	Щатски долар	16 януари 2024 г.	248,090,000

Към 31 декември 2022 г.	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуърд	Щатски долар	06 януари 2023 г.	182,500,000

Нереализираните печалби от деривативни финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност през 2023 г. са 6,780 хил. лв. (през 2022 г.: печалби 5,291 хил. лв.).

14. Данъчно облагане

Универсалният пенсионен фонд няма данъчни задължения. Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане. Приходите от инвестиране на активите на Фонда, разпределени по индивидуалните партиди на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за облагане на доходите на физически лица. Услугите по допълнителното задължително пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

Личните осигурителни вноски за допълнително задължително пенсионно осигуряване се приспадат от дохода им преди данъчно преобразуване. Вноските на работодателите за допълнително задължително пенсионно осигуряване се признават за разход за дейността по Закона за корпоративното подоходно облагане. През 2020 г. Фондът премина регистрация съгласно Закона за данък върху добавената стойност. Тази регистрация не поражда допълнителни данъчни задължения за Фонда.

15. Управление на финансовите рискове

Фондът осъществява управлението на финансовите ресурси на базата на периодично утвърждавана инвестиционна политика от Комитета по управление на активите и пасивите и Управителния съвет на Пенсионноосигурителна компания ОББ ЕАД.

Основната цел на инвестиционната политика на Фонда е свързана с реализиране на доходност от управлението на средствата на осигурените лица над средната на пазара и поддържане на висока степен на диверсификация с оглед минимизиране на риска. Основните инвестиции на Фонда включват парични средства и парични еквиваленти, банкови депозити, държавни ценни книжа, корпоративни ценни книжа, акции и дялове в колективни инвестиционни схеми.

Фондът сключва и деривативни сделки, включващи форуърдни договори за чуждестранна валута. Целта е да се управлява риска от чуждестранните валути, който възниква във връзка с дейността на Фонда. Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Фонда, включват кредитен, валутен, лихвен, ликвиден и ценови риск. Управителният съвет преразглежда и определя политиката за управление за всеки от тези рискове, които са обобщени по-долу.

Кредитен риск

При управлението на кредитния риск, Фондът инвестира във финансови инструменти с висок кредитен рейтинг.

За смекчаване на експозицията на Фонда на кредитен риск са въведени следните процеси и процедури:

- Оценка на кредитния риск – чрез т. нар. рискова премия, представляваща спреда между корпоративната крива на доходност и приложимата бенчмарк – крива, формирана от съответните за пазара на емитента правителствени облигации в обръщение.
- Анализ както на кредитното качество (рейтинг) на емитента на ценната книга, така и на контрагентите, с които Фонда извършва инвестиционните си операции.

Експозиция към държавен дълг

Таблицата по-долу представя кредитния риск свързан с държавен дълг по балансова стойност към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г.

В хиляди лева

Държава	Инвестиции по справедлива стойност 31 декември 2023 г.	Инвестиции по справедлива стойност 31 декември 2022 г.
	хил. лв.	хил. лв.
България	368,024	243,971
Германия	319,844	382,131
Румъния	149,675	111,409
САЩ	138,581	108,486
Унгария	100,002	44,020
Испания	66,279	8,838
Италия	66,192	17,325
Франция	53,215	-
Индонезия	36,193	35,584
Мексико	35,085	26,061
Австрия	18,560	-
Холандия	18,092	-
Белгия	15,898	-
Полша	10,578	31,719
Литва	9,273	-
Ирландия	5,321	-
Република Северна Македония	2,796	6,670
Общо	1,413,608	1,016,214

Няма значителна концентрация на кредитен риск във Фонда.

15. Управление на финансовите рискове (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Експозиция към държавен дълг (продължение)

Таблицата по-долу представя кредитния риск свързан с държавен дълг по матуритетна структура към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г.

2023 г.

хил. лв.

	Балансова стойност	Брутни входящи парични потоци	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	От 5 до 10 години	Над 10 години
България	368,024	463,274	3 668	2,409	6,174	145,864	237,607	67,552
Германия	319,844	352,742	-	67	66,319	90,092	196,264	-
Румъния	149,675	176,614	-	646	16,773	130,115	29,080	-
САЩ	138,581	183,015	-	1,828	3,136	64,689	100,228	13,134
Унгария	100,002	119,189	-	1,945	1,674	86,661	28,909	-
Испания	66,279	75,677	-	-	165	48,244	27,268	-
Италия	66,192	78,276	-	134	134	32,513	45,495	-
Франция	53,215	58,215	-	-	299	57,916	-	-
Индонезия	36,193	38,226	-	-	7,174	31,052	-	-
Мексико	35,085	39,477	-	-	506	38,971	-	-
Австрия	18,560	20,819	-	-	553	2,053	18,213	-
Холандия	18,092	19,886	-	-	144	19,742	-	-
Белгия	15,898	17,157	-	-	133	17,024	-	-
Полша	10,578	12,874	-	-	372	1,489	11,013	-
Литва	9,273	12,076	-	-	337	1,349	10,390	-
Ирландия	5,321	6,356	-	-	-	-	6,356	-
Р. Северна Македония	2,796	3,250	-	177	-	3,073	-	-
Общо	1,413,608	1,677,123	3,668	7,206	103,893	770,847	710,823	80,686

2022 г.

хил. лв.

	Балансова стойност	Брутни входящи парични потоци	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	От 5 до 10 години	Над 10 години
Германия	382,131	433,361	-	-	1,546	331,552	100,263	-
България	243,971	285,811	58	37,798	4,098	115,543	128,314	-
Румъния	111,409	132,072	-	769	2,578	123,232	5,493	-
САЩ	108,486	121,954	237	30	27,946	89,444	4,297	-
Унгария	44,020	52,314	-	-	432	51,882	-	-
Индонезия	35,584	38,946	-	-	720	35,487	2,739	-
Полша	31,719	33,997	236	-	-	33,761	-	-
Мексико	26,061	30,796	-	-	390	30,406	-	-
Италия	17,325	19,558	-	-	-	19,558	-	-
Испания	8,838	10,170	-	-	78	10,092	-	-
Р. Северна Македония	6,670	9,230	-	137	-	546	8,547	-
Общо	1,016,214	1,168,209	531	38,734	37,788	841,503	249,653	-

15. Управление на финансовите рискове (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Таблицата по-долу представя информация, относно експозицията на Фонда на кредитен риск чрез класифициране на активите спрямо кредитния рейтинг на контрагентите според кредитната агенция на Standard & Poor's.

Използваната скала на рейтинговите категории е на Standard & Poor's.

2023 г.

Държавни ценни книжа хил. лв.	Standard & Poor's
A	66 279
A-	10 578
A+	9 273
AA	74 434
AA+	157 141
AAA	337 937
BBB	505 493
BBB-	249 677
Общо	1,410,812

През 2023 г. Държавни ценни книжа без рейтинг са на стойност 2,796 хил. лв.

Корпоративни облигации хил. лв.	Standard & Poor's
A	17,910
A-	7,809
A+	4,621
A1	7,278
AA	8,846
BBB	3,901
BBB-	3,113
BBB+	19,657
Общо	73,135

През 2023 г. Корпоративните облигации без рейтинг са на стойност 6,304 хил. лв.

През 2023 г. кредитният риск на експозицията на паричните средства и парични еквиваленти на Фонда според Fitch Ratings е /BBB/ на стойност 187,938 хил. лв.

През 2023 г. кредитният риск на експозицията на деривативни финансни инструменти на Фонда според Standard & Poor's е /A+/ на стойност 10,747 хил. лв.

15. Управление на финансовите рискове (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Таблицата по-долу представя информация за 2022 г., относно експозицията на Фонда на кредитен риск чрез класифициране на активите спрямо кредитния рейтинг на контрагентите според кредитните агенции на Fitch, Moody's Investors Service и Standard & Poor's.

2022 г.

Държавни ценни книжа

Хил. лв.	Fitch Ratings	Moody's Investor service
A-	40,558	-
AAA	490,617	-
Baa2	-	44,020
BB+	6,670	-
BBB	296,879	-
BBB-	137,470	-
Общо	972,194	44,020

Корпоративни ценни книжа
Хил. лв.

	Fitch Ratings	Moody's Investor service	Standard & Poor's
Ba1	-	4,701	-
A1	-	8,426	-
A-	9,978	-	3,393
A3	-	7,636	-
Ba2	-	3,035	-
Baa1	-	9,269	-
A2	-	6,153	-
A	8,717	-	-
A+	4,041	-	-
BBB+	3,094	-	-
Baa3	-	3,656	-
Общо	25,830	42,876	3,393

През 2022 г. Корпоративните облигации без рейтинг са на стойност 5,911 хил. лв.

През 2022 г. кредитният риск на експозицията на паричните средства и парични еквиваленти на Фонда според Fitch Ratings е /BBB/ на стойност 129,177 хил. лв.

През 2022 г. кредитният риск на експозицията на деривативни финансово инструменти на Фонда според Fitch Ratings е /AA-/ на стойност 115 хил. лв.

15. Управление на финансовите рискове (продължение)

Валутен риск

През 2023 г., средствата на Фонда са инвестиирани в активи, деноминирани в български лева, евро и щатски долари. Валутният риск, свързан с движението на валутния курс се покрива чрез сключване на срочни сделки във валута. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от евровите експозиции на Фонда е незначителен.

Наличието в портфейлите на инвестиции, деноминирани в щатски долари, наложи сключването на сделки, хеджиращи валутния риск, с цел съхраняване стойността на направените вложения.

Валутният риск по деноминираните в щатски долари финансови активи се покрива чрез форуърдни продажби, подновявани на месечна база и осигуряващи непрекъснат хедж на портфейлните позиции.

В таблицата по-долу, е представен анализ на чувствителността към възможните промени във валутния курс лев/щ. дол. с ефекта му върху промяната в нетните активи (чрез промените в балансовите стойности на финансовите активи), при условие, че всички други променливи се приемат за константни.

	Увеличение/Намаление във валутния курс лев/щ. дол.%	Ефект върху промените в нетните активи в хил. лв.
2023 г.	+7.5 - 7.5	878 (878)
2022 г.	+7.5 - 7.5	(756) 756

В таблиците по-долу са представени структурата на активите и пасивите на Фонда по видове валути.

В хиляди лева

2023 г.

Активи	Лева	Евро	Щатски долари	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	19,824	142,640	25,474	187,938
Ценни книжа, издадени или гарантиирани от Република България	25,017	343,007	-	368,024
Български корпоративни облигации	640	5,664	-	6,304
Чуждестранни държавни ценни книжа	-	907,003	138,581	1,045,584
Чуждестранни корпоративни ценни облигации	-	73,135	-	73,135
Акции и права	98,320	138,238	152,413	388,971
Дялове	-	88,518	134,353	222,871
Вземания от инвестиции	5,171	-	98	5,269
Деривативни финансови инструменти	10,747	-	-	10,747
Общо	159,719	1,698,205	450,919	2,308,843

15. Управление на финансовите рискове (продължение)

Валутен риск (продължение)

Пасиви	Лева	Евро	Щатски долари	Общо
Задължения към управляващото				
Компания	2,208	-	-	2,208
Задължения, свързани с инвестиции	-	8	-	8
Общо	2,208	8	-	2,216
НЕТНА ВАЛУТНА ПОЗИЦИЯ	157,511	1,698,197	450,919	2,306,627

В хиляди лева

2022 г.

Активи	Лева	Евро	Щатски долари	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	18,702	109,724	751	129,177
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република България	23,209	220,762	-	243,971
Български корпоративни облигации	669	5,242	-	5,911
Чуждестранни държавни ценни книжа	-	663,758	108,485	772,243
Чуждестранни корпоративни ценни облигации	-	72,099	-	72,099
Акции и права	83,577	127,530	107,362	318,469
Дялове	-	110,407	107,970	218,377
Вземания от инвестиции	-	-	33	33
Общо	126,157	1,309,522	324,601	1,760,280

Пасиви	Лева	Евро	Щатски долари	Общо
Задължения към управляващото				
Компания	1,732	-	-	1,732
Деривативни финансови инструменти	-	-	115	115
Общо	1,732	-	115	1,847
НЕТНА ВАЛУТНА ПОЗИЦИЯ	124,425	1,309,522	324,486	1,758,433

Лихвен риск

Фондът е изложен на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно, по отношение краткосрочните и дългосрочните си финансови активи с променлив (плаващ) лихвен процент. Политиката на Фонда е да управлява лихвения риск чрез използване на финансови инструменти, както с фиксирани, така и с плаващи лихвени проценти.

Към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. финансовите пасиви на Фонда са нелихвеноносни.

Таблицата по-долу представя лихвената структурата на финансовите активи на Фонда по оригинален падеж на финансовите инструменти:

15. Управление на финансовите рискове (продължение)

Лихвен риск (продължение)

В хиляди лева
2023 г.

Финансови активи	Общо	Без матуритет	До 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Парични средства и парични еквиваленти	187,938	-	187,938	-	-	-
Финансови активи с фиксиран лихвен процент	1,488,823	-	-	-	81,546	1,407,277
Финансови активи с плаващ лихвен процент	4,224	-	-	-	-	4,224
Финансови активи нелихвоносни	627,858	627,858	-	-	-	-
Общо	2,308,843	627,858	187,938		81,546	1,411,501

В хиляди лева
2022 г.

Финансови активи	Общо	Без матуритет	До 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Парични средства и парични еквиваленти	129,177	-	129,177	-	-	-
Финансови активи с фиксиран лихвен процент	1,088,982	-	-	35,253	26,597	1,027,132
Финансови активи с плаващ лихвен процент	5,242	-	-	-	-	5,242
Финансови активи нелихвоносни	536,879	536,879	-	-	-	-
Общо	1,760,280	536,879	129,177	35,253	26,597	1,032,374

В таблицата по-долу е представена чувствителност към промяната в лихвени проценти и нейното отражение в отчета за изменението на нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. Влиянието от увеличението или намалението на лихвените проценти е оценено чрез изчисляването на промяната в справедливата стойност на инструментите с фиксиран лихвен процент.

В хиляди лева	100 базисни точки на паралелно понижение		100 базисни точки на паралелно покачване	
	2023 г.	Към 31 Декември	2022 г.	Към 31 Декември
		77,248		(66,817)
		43,619		(39,107)

15. Управление на финансовите рискове (продължение)

Ликвиден риск

Ефективното управление на ликвидността на Фонда предполага осигуряване на достатъчно ликвидни средства за покриване на текущите задължения към осигурени лица, пенсионно-осигурителната Компания и други текущи плащания. Фондът управлява ликвидния риск чрез поддържане на парични средства и/или бързо ликвидни дългови ценни книжа. Фондът няма дългосрочни задължения. Тъй като Фондът няма дългосрочни задължения, недисконтираните парични потоци са равни на балансовата стойност на пасивите.

Към 31 декември, падежната структура на финансовите пасиви на Фонда, е представена по-долу в хиляди лева:

В хиляди лева 2023 г.

	Балансова стойност	Брутни (изходящи) парични потоци	< 3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	> 5 години	Без договорен падеж
Задължения към управляващата Компания	2,208	(2,208)	(2,208)	-	-	-	-
Задължения, свързани с инвестиции	8	(8)	(8)	-	-	-	-
Общо:	2,216	(2,216)	(2,216)	-	-	-	-

В хиляди лева 2022 г.

	Балансова стойност	Брутни (изходящи) парични потоци	< 3 месеца	3-12 месеца	1-5 години	> 5 години	Без договорен падеж
Задължения към управляващата Компания	1,732	(1,732)	(1,732)	-	-	-	-
Деривативни финансовые инструменти	115	(115)	(115)	-	-	-	-
Общо:	1,847	(1,847)	(1,847)	-	-	-	-

Rиск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми

В Универсален пенсионен фонд ОББ, този риск е управляван чрез активна инвестиционна политика и прилагане на ограничения за максимален размер на концентрация на инвестиции в емитент, група, дадена индустрия, географска локация и съотношение директни инвестиции в акции и колективни инвестиционни схеми.

15. Управление на финансовите рискове (продължение)

Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми (продължение)

Анализът на чувствителността на цената на притежаваните от фонда акции и дялове на неколективни инвестиционни схеми от промяна в цената на борсовите индекси е, както следва:

2023 г. <i>Борсови индекси:</i>	<i>Промяна в цената на акции</i>	<i>Ефект върху промените в нетните активи</i>
		<i>хил. лв.</i>
AEX	5%	1,087
CAC 40	5%	2,891
DAX	5%	1,849
Eurostoxx 50	5%	1,567
FTSE 100	5%	-
FTSE MIB	5%	402
IBEX 35	5%	535
Markit Iboxx EUR Liquid Index	5%	-
MSCI Brazil	5%	119
MSCI China	5%	1,526
MSCI Emerging Europe	5%	185
MSCI Emerging Markets	5%	-
MSCI Japan	5%	-
MSCI India	5%	290
MSCI Korea	5%	306
S&P 500	5%	14,837
SOFIX	5%	4,999
AEX	-5%	(1,087)
CAC 40	-5%	(2,891)
DAX	-5%	(1,849)
Eurostoxx 50	-5%	(1,567)
FTSE 100	-5%	-
FTSE MIB	-5%	(402)
IBEX 35	-5%	(535)
iBoxx USD Liquid Index	-5%	-
Markit Iboxx EUR Liquid Index	-5%	-
MSCI Brazil	-5%	(119)
MSCI China	-5%	(1,526)
MSCI Emerging Europe	-5%	(185)
MSCI Emerging Markets	-5%	-
MSCI Japan	-5%	-
MSCI India	-5%	(290)
MSCI Korea	-5%	(306)
S&P 500	-5%	(14,837)
SOFIX	-5%	(4,999)

15. Управление на финансовите рискове (продължение)

Rиск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми (продължение)

2022 г.	Промяна в цената на акции	Ефект върху промените в нетните активи
Борсови индекси:		хил. лв.
AEX	5%	808
CAC 40	5%	2,825
DAX	5%	1,923
Eurostoxx 50	5%	343
FTSE 100	5%	488
FTSE MIB	5%	83
IBEX 35	5%	394
Markit Iboxx EUR Liquid Index	5%	269
MSCI China	5%	580
MSCI Emerging Europe	5%	-
MSCI Emerging Markets	5%	745
MSCI Japan	5%	597
S&P 500	5%	13,582
SOFIX	5%	4,205
AEX	-5%	(808)
CAC 40	-5%	(2,825)
DAX	-5%	(1,923)
Eurostoxx 50	-5%	(343)
FTSE 100	-5%	(488)
FTSE MIB	-5%	(83)
IBEX 35	-5%	(394)
Markit Iboxx EUR Liquid Index	-5%	(269)
MSCI China	-5%	(580)
MSCI Emerging Europe	-5%	-
MSCI Emerging Markets	-5%	(745)
MSCI Japan	-5%	(597)
S&P 500	-5%	(13,582)
SOFIX	-5%	(4,205)

15. Управление на финансовите рискове (продължение)

Rиск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми (продължение)

2023 г. <i>Борсови индекси:</i>	Промяна в цената на акции	Ефект върху промените в нетните активи хил. лв.
AEX	20%	4,346
CAC 40	20%	11,563
DAX	20%	7,397
Eurostoxx 50	20%	6,268
FTSE 100	20%	-
FTSE MIB	20%	1,609
IBEX 35	20%	2,142
Markit Iboxx EUR Liquid Index	20%	-
MSCI Brazil	20%	475
MSCI China	20%	6,104
MSCI Emerging Europe	20%	738
MSCI Emerging Markets	20%	-
MSCI Japan	20%	-
MSCI India	20%	1,161
MSCI Korea	20%	1,223
S&P 500	20%	59,346
SOFIX	20%	19,997
AEX	-20%	(4,346)
CAC 40	-20%	(11,563)
DAX	-20%	(7,397)
Eurostoxx 50	-20%	(6,268)
FTSE 100	-20%	-
FTSE MIB	-20%	(1,609)
IBEX 35	-20%	(2,142)
Markit Iboxx EUR Liquid Index	-20%	-
MSCI Brazil	-20%	(475)
MSCI China	-20%	(6,104)
MSCI Emerging Europe	-20%	(738)
MSCI Emerging Markets	-20%	-
MSCI Japan	-20%	-
MSCI India	-20%	(1,161)
MSCI Korea	-20%	(1,223)
S&P 500	-20%	(59,346)
SOFIX	-20%	(19,997)

15. Управление на финансовите рискове (продължение)

Риск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми (продължение)

2022 г.	<i>Промяна в цената на акции</i>	<i>Ефект върху промените в</i>
		<i>нетните активи</i>
Борсови индекси:		
AEX	20%	3,231
CAC 40	20%	11,301
DAX	20%	7,694
Eurostoxx 50	20%	1,370
FTSE 100	20%	1,951
FTSE MIB	20%	333
IBEX 35	20%	1,577
Markit Iboxx EUR Liquid Index	20%	1,078
MSCI China	20%	2,319
MSCI Emerging Europe	20%	-
MSCI Emerging Markets	20%	2,979
MSCI Japan	20%	2,388
S&P 500	20%	54,327
SOFIX	20%	16,821
AEX	-20%	(3,231)
CAC 40	-20%	(11,301)
DAX	-20%	(7,694)
Eurostoxx 50	-20%	(1,370)
FTSE 100	-20%	(1,951)
FTSE MIB	-20%	(333)
IBEX 35	-20%	(1,577)
Markit Iboxx EUR Liquid Index	-20%	(1,078)
MSCI China	-20%	(2,319)
MSCI Emerging Europe	-20%	-
MSCI Emerging Markets	-20%	(2,979)
MSCI Japan	-20%	(2,388)
S&P 500	-20%	(54,327)
SOFIX	-20%	(16,821)

15. Управление на финансовите рискове (продължение)

Rиск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми (продължение)

Анализът на чувствителността на цената на притежаваните от Фонда акции, издадени в Република България е, както следва:

31 декември 2023 г.	Промяна в цената на акции	Ефект върху промените в нетните активи хил. лв.
Акции, издадени в Република България	+20% -20%	19,664 (19,664)

31 декември 2022 г.	Промяна в цената на акции	Ефект върху промените в нетните активи хил. лв.
Акции, издадени в Република България	+20% -20%	16,715 (16,715)

31 декември 2023 г.	Промяна в цената на акции	Ефект върху промените в нетните активи хил. лв.
Акции, издадени в Република България	+5% -5%	4,916 (4,916)

31 декември 2022 г.	Промяна в цената на акции	Ефект върху промените в нетните активи хил. лв.
Акции, издадени в Република България	+5% -5%	4,179 (4,179)

Анализът по-долу показва концентрацията на рисък по индустрии за притежаваните от фонда български акции:

Индустрии:	2023 г.	2022 г.
Финансов сектор	7.57%	7.95%
Индустриални компании	37.19%	39.07%
Потребителски стоки от първа необходимост	5.60%	7.12%
Материали	-	0.34%
Технологии	4.79%	-
Здравеопазване	19.81%	18.60%
Дружества със специална инвестиционна дейност	25.04%	26.92%
	100.0%	100.0%

15. Управление на финансовите рискове (продължение)

Rиск от промяна в цената на акции и дялове в колективни инвестиционни схеми (продължение)

Анализът по-долу показва концентрацията на риск по индустрии за притежаваните от Фонда чуждестранни акции:

Индустрии:	2023 г.	2022 г.
Технологии	25.77%	19.26%
Финансов сектор	16.21%	13.97%
Потребителски дълготрайни стоки/услуги	15.49%	12.53%
Индустриални компании	9.22%	10.31%
Здравеопазване	8.20%	11.95%
Комуникационни услуги	6.42%	4.91%
Енергетика	6.08%	6.58%
Потребителски стоки от първа необходимост	5.08%	8.91%
Материали	4.28%	6.44%
Дружества със специална инвестиционна дейност	1.33%	1.39%
Други	1.92%	3.75%
	100.0%	100.0%

Управление на рисковете, свързани с последствията от повищена инфлация

Влияние върху дейността и финансовото състояние на Фонда

– Доходност на фонда

За 29.12.2023 г. стойността на един дял на „УПФ ОББ“ е 1.82764 лв., при средна стойност на един дял за всички универсални пенсионни фондове (индекс UNIDEX) 1.84106. Постигнатата доходност от „УПФ ОББ“ за 2023 е положителна в размер на 9.52%. Доходността за последния 24-месечен период на годишна база за „УПФ ОББ“ е 2.12%, при -1.76% немодифицирана претеглена доходност за предходните две години на универсалните фондове за пазара.

– Финансово състояние на фонда – промени в инвестиционната стратегия през годината

През 2023 година станахме свидетели на възстановяване на финансовите пазари, след негативните резултати от 2022 година. Причината за позитивното развитие е устойчивото представяне на икономиките, ниската безработица и спад на инфляцията.

За 2023 година основната пазарна тенденция, свързана с търговията с акции, беше доброто представяне на технологичните компании. Причината за това са развитието в сферата на изкуствения интелект и перспективите пред икономическите сектори свързани с неговата употреба.

При инструментите с фиксирана доходност успокояването на инфляцията и индикациите от страна на централните банки за приключване на цикъла на вдигане на лихви доведоха до положителна доходност. Корпоративните облигации с кредитен рейтинг по-нисък от инвестиционен се представиха най-добре.

Универсален пенсионен фонд ОББ
ПРИЛОЖЕНИЯ (продължение)
за годината, завършваща на 31 декември 2023 г.

15. Управление на финансовите рискове (продължение)

Управление на рисковете, свързани с последствията от повищена инфлация (продължение)

Влияние върху дейността и финансовото състояние на Фонда (продължение)

Съотношението на ликвидните средства и текущите задължения на „УПФ ОББ“ към 31.12.2023 г. е 465.025, което показва че фондът разполага с достатъчно средства да покрие краткосрочните си задължения.

С цел да се възползва в максимална степен от благоприятното развитие на финансовите пазари, Компанията поддържащо високо ниво на рисковите активи в портфейлите на пенсионните фондове в рамките на годината. След публикуването на добрите данни свързани с инфлацията през последното тримесечие, беше увеличена дюрацията на инструментите с фиксирана доходност. Предприетите от Компанията действия доведоха до отлични инвестиционни резултати, както в абсолютна стойност и така и на релативна база спрямо останалите пенсионни фондове в страната.

През 2023 г. фокусирани действия на Компанията бяха насочени към ограничаване на ефектите от повишената инфлация върху Фонда и средствата на осигурените лица. Ръководството следеше на ежедневна база развитието на пазарите и извършващите корекции, при необходимост, в своите инвестиционни решения.

16. Инвестиции по справедлива стойност по категории

Таблицата по-долу показва справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, отчитани по справедлива стойност в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица. За всички други финансови активи и пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност, ръководството на фонда счита, че тяхната справедлива стойност се доближава до балансовата им стойност:

в хиляди лева	Приложения	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Обща справедлива стойност
към 31 декември 2023 г.					
Инвестиции по справедлива стойност:					
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Р. България или нейната централна банка	11.1	343,007	25,017	-	368,024
Български корпоративни облигации	11.2	-	6,304	-	6,304
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държави и техните централни банки, от ЕЦБ, ЕИБ или международни финансови организации	11.3	1,045,584	-	-	1,045,584
Чуждестранни корпоративни облигации	11.4	73,135	-	-	73,135
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	11.5	574,753	6,913	30,176	611,842
Общо финансови активи		2,036,479	38,234	30,176	2,104,889

16. Инвестиции по справедлива стойност по категории (продължение)

към 31 декември 2022 г. в хиляди лева	Приложения	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Обща справедлива стойност
Инвестиции по справедлива стойност:					
Ценни книжа, издадени или гарантирани от Република					
България	11.1	220,762	23,209	-	243,971
Български корпоративни облигации	11.2	-	5,911	-	5,911
Чуждестранни държавни ценни книжа	11.3	772,243	-	-	772,243
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	11.4	72,099	-	-	72,099
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	11.5	500,560	24,450	11,836	536,846
Общо финансови активи		1,565,664	53,570	11,836	1,631,070

През 2023 г. няма трансфери между ниво 1 и ниво 2 в инвестициите по справедлива стойност (през 2022 г.: сумата на трансферите от ниво 1 в ниво 2, в размер на 30,361 хил.лв., се дължи на развитието и пазарните условия през 2022 г.).

Равнение на справедливите стойности от Ниво 3

Следната таблица представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 3.

<i>В хиляди лева</i>	<i>Ниво 3 Справедлива стойност</i>
Сaldo на 1 януари 2022 г.	20,498
Покупки	18
Нетно изменение в справедливата стойност (нереализирано)	(994)
Трансфер от ниво 3 в ниво 2	(15,112)
Трансфер от ниво 1 в ниво 3	7,426
Сaldo на 31 декември 2022 г.	11,836
Сaldo на 1 януари 2023 г.	11,836
Покупки	40
Нетно изменение в справедливата стойност (нереализирано)	5,088
Трансфер от ниво 2 в ниво 3	13,212
Сaldo на 31 декември 2023 г.	30,176

Трансферът от Ниво 2 към Ниво 3 през 2023 г., се дължи на това, че за притежавани от Фонда български акции са приложени методи за оценка, тъй като към 31.12.2023 г. за тях не е налична цена от активен пазар.

Трансферът от Ниво 3 към Ниво 2 през 2022 г., се дължи на това, че към 31.12.2022 г. има котирана цена на недостатъчно ликвиден пазар на притежавани български акции, за които към 31.12.2021 г. са приложени методи за оценка.

Трансферът от Ниво 1 към Ниво 3 през 2022 г., се дължи на това, че за притежавани от Фонда български акции са приложени методи за оценка, тъй като към 31.12.2022 г. за тях не е налична цена от активен пазар.

17. Финансовите инструменти, които не се оценяват по справедлива стойност

Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	Приложения	2023 г.	2022 г.
<i>В хил. лева</i>			
Парични средства и парични еквиваленти	10	187,938	129,177
Вземания, свързани с инвестиции	9	5,269	33
Общо:		193,207	129,210

18. Събития след края на отчетния период

Към този момент, Ръководството счита за подходящ принципът на действащо предприятие при изготвянето на настоящия финансов отчет.

Няма други значими събития след датата на баланса, които имат ефект върху финансовите отчети към 31 декември 2023 г.